

DRAUGAS

PERIODICALS
July 27, 2004
Vol. XCV

95-IEJI METAI

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS - TUESDAY, LIEPOS - JULY 27, 2004

MIXED ADC 606
555 PS GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-26-04

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

95th ANNIVERSARY

Nr. 142
Kaina 75 c.

Šiame
numeryje:

Bicūlystė

Sveikatos klausimais.
2 psl.

Nežinia ir baimė dėl
genetiškai modifik.
produktų.
3 psl.

„Mūsų daržai ir
darželiai“.
4 psl.

„Draugo lietuviukai“
5 psl.

Ekskursija į Lietuvą.
Apie kinematografa
Joną Meką.
6 psl.

Graffiti meno
konkursas.
7 psl.

Paminėtos Pal. J.
Matulaičio mirties
77-osios metinės.
Padėka aukotojams.
8 psl.

Sportas

* Italijoje pasibaigusiame pasaulio gatvės krepšinio čempionate Lietuvos komandai nepavyko apginti prieš metus iškovojo čempionų titulo. Sekmadienį finale Lietuvos krepšininkai — Rytis Pulkauninkas, Mindaugas Badaras, Gaudantas Puškorius ir Eriks Miliukas — 0:2 nusileido pirmenybių šeiminiškai Lietuvos komandai ir iškovojo sidabro medalį.

* Istorinę pergalę Šiauliuose pasibaigusiame moterų futbolo taurės pirmojo kvalifikacinio rato varžybose iškovojo Lietuvos čempionė „Gintros-Universiteto“ komanda. Šiaulių futbolininkės paskutinėse rungtynėse 1:0 (0:0) įveikė „FC Seiponjat“ (Makedonija) komanda ir su 3 taškais užėmė trečiąją vietą keturių komandų varžybose.

* Antrąją pergalę Čekijoje vykstančiose „Czech Open 2004“ šachmatų varžybose iškovojo Šarūnas Šulskis. Jis sekmadienį nugalėjo čeką Josef Pribyl ir surinkęs 2.5 taško iš trijų galimų dalijasi 14-61 vietas.

Naujausios žinios

* Dviejų Lietuvos europarlamentarių požiūriai į darbą išsiskyrė.

* Kaune jau kitais metais gali būti pradėta statyti bioetanolio gamyklą.

* Valstybės saugumo departamentas neigia internete paskelbtą informaciją apie neva Lietuvoje sulaukymus galimus teroristus.

* Kauno apskrityje daugėja nuo alkoholio priklausomų žmonių.

Valiutų santykis
1 USD — 2.84 LT
1 EUR — 3.45 LT

Europarlamentaras: kyšininkavimo skandalas atskleidė partijų „juodųjų kasų“ sistemą

Vilnius, liepos 26 d. (BNS) — Buvęs ilgametis Socialdemokratų partijos vadovas, Europos parlamento narys Aloyzas Sakalas teigia, kad daugelis partijų turi savo „juodąsias kasas“, kurios nuolat papildomos šešėlinio verslo pinigais.

Kaip interviu dienraščiui „Lietuvos rytas“ sakė A. Sakalas, parlamentarų kyšininkavimo skandalas išryškino partijų skaudulius.

„I viešumą šio skandalo metu iškilę dalykai vyko ir gerokai anksčiau. Patiems politikams tai nėra jokia paslaptis ar nau-

jiena“, sakė A. Sakalas.

„Svarbiausia, ar verslininkai ko nors prašydavo už paramą ir kokia forma ją suteikdavo. Dažnai būna taip, kad verslininkas nenori pinigų oficialiai pervesti į partijos kasą, vengia, kad jo pavardė būtų oficialiai minima. Tuomet jis ir sako politikui: 'Galiu tau duoti grynaisiais'.

Vadinasi, pinigai padedami į 'juodąją partijos kasą', ir viskas. Nėra ko slepti — tokie dalykai visada egzistavo visose partijose“, sakė A. Sakalas.

Anot jo, partijos naudoja

įvairius šių pinigų plovimo metodus. Labiausiai paplitęs — iš verslininkų gautus pinigus prieš rinkimus padalyti keliems partijoms nariams. Šie pinigai oficialiai įnešami į partijos kasą kaip asmeninės aukos.

„Tai nėra normalus reiškinys, nes parlamentarai pamažu virsta verslininkų tarnaitėmis.

Man ypač nepatinka pokalbių telefonu įrašuose girdimas nuolankus parlamentarų tonas. Juk lobizmas visame pasaulyje pasireiškia kitokiomis, civilizuotomis, normomis“, sakė A. Sakalas.

Anot jo, skandalo išryškinti verslininkų ir politikų santykiai — iškreiptos formos lobizmas.

A. Sakalas gynė kyšių emimui iš verslininko įtariamą partijos kolegą socialdemokratą Vytenį Andriukaitį.

„Manau, kad jis svetimų pinigų tikrai nesidėjo į savo kišene. Jeigu ir emė pinigus, tikriausiai dėjo į partijos 'juodąją kasą', atiduodavo rinkimų štabui. Kiek pažįstu V. Andriukaitį, jis nėra godus pinigų žmogus.

Jeigu jam labai rūpėtų jo materialinė gerovė, jis pirmiausia būtų įsigijęs signataro sky-

pą Vilniuje. O po to pasiūlyęs kaip du trečdaliai signatarų — žemę pelningai pardavęs“, sakė A. Sakalas.

Anot jo, jeigu V. Andriukaitis emė pinigus partijai, turi atvirai ir nedelsdamas tai pasakyti prokurorams.

„Suprantama, prokurorai paklaus, ar jis tuos pinigus atidavė oficialiąją partijos kasą. Galbūt V. Andriukaitis atsakys, kad atidavė kažkam, kuris tuos pinigus padėjo į 'juodąją kasą'.

Tuomet prokurorai pasidomės, kas yra tos juodosios kasos valdytojai, Nukelta į 7 psl.

Buvusio prezidento šalininkai nori taisyti Konstituciją

Vilnius, liepos 26 d. (BNS) — Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) penktadienį gavo nušalintojo buvusio prezidento Rolando Pakso rėmėjų prašymą registruoti referendumo iniciatyvinę grupę, siūlant taisyti net šešis Konstitucijos straipsnius.

Kaip pirmadienį pranešė dienraštis „Respublika“, iniciatyvinės grupės prašyme nurodyti šešių Konstitucijos straipsnių papildymai ar pakeitimai ir dviejų įstatymų pataisos.

Pasak VRK, siūlomi septyni savarankiški balsavimai referendume, bet parašų rinkimo lapuose, reikalaujant surengti referendumą, siūloma pasirašyti tik vieną kartą.

Anot dienraščio, manoma, jog bandymas surengti referendumą yra R. Pakso susivienijimo rinkimų į Seimą kampanijos pradžia.

VRK teigimu, dabartinėje Referendumo įstatymo redakcijoje numatyta, kad referendume priimamo sprendimo tekstas būtų vienas, todėl iniciatyvinei grupei teks arba pataisyti savo prašymą, arba bandyti surengti net kelis referendumus.

Referendumo siūlytojai nori nustatyti, jog minimali senatvės pensija nebūtų mažesnė kaip 80 proc. įstatymu nustatyto minimalaus darbo užmokesčio; asmenims, korupciniais ar kitais neteisėtais veiksmais padariusiems didelę žalą Lietuvos žmonių teisėms, netaikyti senatvės termino.

Taip pat siūloma referendumui skelbti reikalingą 300,000 piliečių parašų skaičių sumažinti iki 100,000; suteikti teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą piliečiams, prezidentui, vyriausybei ir teismams; nustatyti nedidesnį kaip penkiolikos kartų skirtumą tarp įstatymu nustatyto minimalaus darbo užmokesčio ir aukščiausio apmokamų valstybės pareigūnų; suskaidyti Seimą į dvejus rūmus: Atstovų ir Senatą; Seimo ir savivaldybių tarybų narius rinkti tik vienmandatėse rinkimų apygardose.

I devyniolikos žmonių iniciatyvinę grupę įeina Liberalų demokratų partijos pirmininkas Valentinas Mazuronis, smulkiųjų žemdirbių vadovas Vytautas Šunskis, profsąjungų atstovai.

Pirmadienį posėdžiavusi Seimo Antikorupcijos komisija neviešins įtariamą parlamentarų kyšininkavimo byloje esančių verslo grupės „Rubicon group“ vadovo Andriaus Janukonio pokalbių su pavaldiniais. Komisija tai nusprendė, atsižvelgdama į tai, jog tai galėtų pakenkti privačiam verslui. Tačiau komisija nusprendė paviešinti dviejų A. Janukonio pokalbių su Vidaus reikalų ministerijos sekretoriumi Anatolijumi Rimkevičiumi išklotines. Nuotr.: komisijos pirmininkė Nijolė Steiblienė ir komisijos nariai — Nikolajus Medvedevas (v) ir Virginijus Martišauskas. Tomo Černišovo (ELTA) nuotr.

Skandalingas Rusijos Dūmos deputatas reikalauja panaikinti vizas

Maskva, liepos 26 d. („Interfax“ — BNS). Rusijos liberalų demokratų partijos (RLDP) vadovas Vladimir Žirinovskij reikalauja Lietuvos valdžios panaikinti vizų režimą su Rusija, kad pastarosios piliečiai galėtų laisvai judėti į Karaliaučiaus sritį ir atgal.

„Rusai — ne indėnai, kad būtų galima juos suvaryti į rezervatą Kaliningrado srityje ir išleisti iš ten tuomet, kai to panorės lietuviai“, kalbėjo skandalingas ultranacionalistas pirmadienį per savo šalininkų piketą prie Lietuvos ambasados Maskvoje.

V. Žirinovskij nuomone, Lietuvos valdžia turi „liautis laikiusi eilėse Rusijos piliečius Kaliningrade, rengusi patikrinimus keliuose“.

„RLDP Maskvos organizacijos aktyvistai protestuoja prie Lietuvos ambasados pastato, nesutikdami su tuo, kad Rusijos piliečiai priversti rūpintis pažymomis vykti į savo valstybę“, pareiškė V. Žirinovskij.

Šių metų gegužės 1 dieną tapusi Europos Sąjungos nare, Lietuva įvedė naujas vizas, atitinkančias ES reikalavimus ir standartus.

Dabar vizos Rusijos piliečiams paprastai išduodamos per 7 dienas.

Trys parlamentarai neteko neliečiamybės

Vytėnis Andriukaitis ir Vytautas Kvietauskas. Tomo Černišovo (ELTA) nuotr.

Vilnius, liepos 26 d. (BNS) — Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) vienbalsiai pritarė trijų kyšininkavimo skandalą įsivėlusiu Seimo narių prašymams panaikinti jų parlamentaro igaliojimus.

Pirmadienį vykusiose VRK posėdyje 8 komisijos nariai nusprendė patenkinti socialdemokrato Vytenio Andriukaitio, buvusio socialliberalo Vytauto Kvietausko ir konservatoriaus Arvydo Vidžiūno prašymus atsistatydinti iš Seimo narių pareigų nuo liepos 28 dienos.

Spausdamas VRK pirminkui Zenonui Vaigauskui ranką, parlamentaras Vytėnis Andriukaitis išsakė norą kuo greičiau užbaigti teisinį procesą.

V. Kvietauskas atsisveikindamas dėkojo VRK už sutikimą patenkinti prašymą.

„Dėkui, kad nekankinate kaip Seimas ir patenkinate pra-

šymą“, sakė V. Kvietauskas.

Pirmadienio rytą prašymą panaikinti Seimo nario mandatą pateikęs A. Vidžiūnas sakė tikintis Generalinio prokuroro patvirtinti Seimo nario — kyšininko kupros“.

„Mano pareiškimas atsirado šiandien, kai aš patikėjau Gintaru Jasaičiu, kad ikiteisminis tyrimas bus atnaujintas ir tęsiamas pakankamai greitai“, komisijos nariams sakė A. Vidžiūnas.

Po VRK sprendimo V. Kvietauskas sakė besijaučiąs puikiai, „kaip laisvas pilietis, nusikratęs Seimo nario — kyšininko kupros“.

Praėjusią savaitę iš Naujosios sąjungos pašalintas V. Kvietauskas teigė neplanuojantis grįžti į politinį gyvenimą ir puoselėjantis planus toliau užsiimti verslu.

M. Starkevičiūtė siūlo tikrinti lietuvių darbą Briuselyje

Vilnius, liepos 26 d. (BNS) — Pagal Liberalų ir centro sąjungos sąrašą į Europos parlamentą (EP) išrinkta Margarita Starkevičiūtė pradėjo dirbti Ekonomikos ir pinigų politikos komitete ir iš karto pasiūlė Lietuvos valdžiai atlikti ES institucijose dirbančių valstybės tarnybų patikrinimą.

M. Starkevičiūtė dalyvauja ir Biudžeto komiteto veikloje pavaduojančio nario teisėmis, taip pat yra Biudžeto kontrolės komiteto, kurio veikloje savanoriškai papildomai gali dalyvauti visi parlamento nariai, visateisė narė.

M. Starkevičiūtė buvo pateikusi prašymą dalyvauti ir Kultūros bei švietimo komiteto veikloje, tačiau jame nedirbs.

M. Starkevičiūtė taip pat teigia buvusi nusteibinta „tar-

pavadojančio nario teisėmis, taip pat yra Biudžeto kontrolės komiteto, kurio veikloje savanoriškai papildomai gali dalyvauti visi parlamento nariai, visateisė narė.

M. Starkevičiūtė buvo pateikusi prašymą dalyvauti ir Kultūros bei švietimo komiteto veikloje, tačiau jame nedirbs.

M. Starkevičiūtė taip pat teigia buvusi nusteibinta „tar-

V. Landsbergis: J. Borisov vėl siekia atkreipti į save dėmesį

Vilnius, liepos 26 d. (BNS) — Europos parlamento narys Vytautas Landsbergis teigia, jog Rusijos pilietis verslininkas Jurij Borisov padavė jį į teismą dėl tariamo šmeižto, siekdamas kuo ilgiau „pratempti“ buvimo Lietuvoje laiką ir bandymu „vėl atkreipti į save dėmesį“.

„Aš visada apgailestauju, jei kažką įžeidžiau, jei kažkam yra skaudu“, pirmadienį spaudos konferencijoje Seime sakė Tėvynės sąjungos garbės pirmininkas V. Landsbergis.

Jis stebėjosi, jog raštas iš Vilniaus pirmojo apylinkės teismo, informuojantis, jog J. Borisov nutarė bylinėtis dėl metų pradžioje spaudos konferencijoje pasakytų žodžių, pasiekė jį tik dabar.

„Aš kažką pasakiau per spaudos konferenciją sausi, o pusę metų buvo tylima“, sakė V. Landsbergis.

Europarlamentaro teigimu,

Vytautas Landsbergis. Tomo Černišovo (ELTA) nuotr.

pats J. Borisov nežino, dėl ko turi būti įžeistas.

„Pats nukentėjusysis sako, nežino, kodėl jis turi būti įžeistas, kur jo garbė nukentėjo“, sakė V. Landsbergis.

V. Landsbergis sausi spaudos konferencijoje tuometinio prezidento Rolando Pakso gautą finansinę paramą iš bendro-

Generalinės prokuratūros ir STT vadovai atmeta kaltinimus

Vilnius, liepos 26 d. (BNS) — Generalinės prokuratūros ir Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) vadovai atmeta kaltinimus neprofesionalumu ir politikavimu tiriant bylą dėl įtariamą Seimo narių kyšininkavimo.

Tai generalinio prokuroro pavaduotojas Gintaras Jasaitis bei Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius Valentinas Junokas sakė pirmadienį išėję iš Seimo Antikorupcijos komisijos posėdžio, kuriame atsakė į komisijos narių klausimus.

G. Jasaičio teigimu, Generalinė prokuratūra STT surinktą medžiagą apie įtariamą parlamentarų kyšininkavimą pamatė šių metų birželio pabaigoje ir ėmėsi aktyvių veiksmų.

„Operatyvinės veiklos įstatymas leidžia pakankamai ilgai rinkti medžiagą, jeigu tam yra pagrindo“, sakė generalinio prokuroro pavaduotojas.

Politikai ir žiniasklaida suabejojo STT ir prokurorų profesionalumu, nes dauguma įtariamų kyšininkavimu parlamentarų yra grindžiami dvejų trejų metų senumo duomenimis ir slapta įrašytis pokalbiais telefonu.

Be to didelį atgarsį sukėlė STT reidai į kelių partijų būstines, likus vos keletui dienų iki antrojo prezidento rinkimų rato.

STT vadovas V. Junokas atmetė įtariamų šešelin pateiktųjų Seimo narių liberalcentristų Eligijaus Masulio ir Gintaro Steponavičiaus kaltinimus politikavimu.

Jo teigimu, STT negalėjo pateikti bylos medžiagos prokurorams anksčiau, nes parlamentarų kaltės įrodymų būtų dar mažiau.

nautojų, tiesiogiai ar netiesiogiai per įvairias ES tarnybas išlaikomų iš Lietuvos gyventojų mokesčių užsienyje, gausa ir darbo kokybė“.

„Norėčiau viešai kreiptis į jo ekselenciją prezidentą prašydama paskatinti kontrolės įstaigas ir vyriausybę atlikti mūsų užsienio tarnybų, dirbančių ES institucijose, veiklos patikrinimą“, sakė M. Starkevičiūtė.

vės „Avia Baltika“ vadovo J. Borisov įvardijo kaip paimtą kyši.

Dosniausias susikompromitavusio prezidento rėmėjas šios parlamentaro žodžius suprato kaip netiesioginį kaltinimą kyšio davimu.

„Bet juk taip buvo suteikta pilietybė už neteisėtą finansinę paramą. Tai — Konstitucinio Teismo sprendimas“, komentavo tuomet pasakytus savo žodžius V. Landsbergis.

„Jei negalima sakyti, jog tai — kyšis, gal tai ir ne nusikaltimas?“, retoriškai klausė jis.

V. Landsbergis jam J. Borisov mėsus kaltinimus pavadinimo pasirodymu, siekiu išieiti į viešumą.

Teismo kreipimėsi teigiamą, jog V. Landsbergis įžeidęs verslininką J. Borisov žodžiais „kyšis“ ir „valstybei pavojingas asmuo“.

NEŽINIA IR BAIMĖ DĖL GENETIŠKAI MODIFIKUOTŲ PRODUKTŲ

KESTUTIS PRANCKEVIČIUS

Tiek JAV, tiek Lietuvoje pastaraisiais metais vėl plačiai susidomėta genetiškai modifikuotų organizmų (GMO) diegimu žemės ūkyje, kitose srityse. Praėjusio amžiaus pabaigoje imtos taikyti biotechnologijos leido sukurti naujų, genetiškai modifikuotų organizmų bei jų produktų (GMP). Beje, JAV, kitose pasaulio valstybėse į GMO žiūrima palankiau, tačiau Europoje šis dalykas iki šiol dar vertinamas pakankamai atsargiai. Įtakingi pasaulio mokslo veikėjai ir pramonės magnatai įsitikinę, kad XXI amžiuje jie taps įprasti kaip duona kasdieninė ir išgelbės žmoniją nuo bado grėsmės.

Iš tiesų, kaip teigia prityrę mokslo žinovai, genų inžinerija — palyginti nauja biotechnologijos sritis ir iki šiol pasaulyje ji sutinkama nevenareikšmingai. Remiantis naujausia mokslo informacija įvertintos ne tik teigiamos, bet ir galimos neigiamos pasekmės aplinkai ir žmogui dar nėra visiškai aišku, kokio pobūdžio ir dydžio rizika kelia GMO naudojimas, todėl ta rizika vertinama kiekvienam atvejui skirtingai. Antra vertus, biotechnologijos išradimai padėjo žmonijai žengti ir priekį žemės ūkyje, medicinos bei farmakologijos sferose. Tačiau genų inžinerija slepia ir įvairių pavojų — gali padidinti maistinių augalų toksiškumą, pakenkti jų maistinės savybės, atsirasti naujų alergijų. Todėl, prieš išduodant leidimą teikti ir rinkti naują genetiškai modifikuotą organizmą, atidžiai turi būti įvertintos ne tik teigiamos, bet ir galimos neigiamos pasekmės aplinkai bei žmogui.

Žala sveikatai dar neįrodyta

Pasak Lietuvos agrarinių politikos specialisto dr. Alvydo Balezienio, nuo 1996 m. genetiškai modifikuotų kultūrų plotai pasaulyje išaugo kone 26 kartus. Nepaisant daugelio valstybių pasipriešinimo, parduotuvų lentynose vis dažniau galima rasti genetiškai modifikuotų kukurūzų, rapsų, ryžių, bulvių, moliūgų ir kito maisto. Genetiškai patobulintos grūdinės kultūros ir daržovės duoda kur kas gausesnį derlių — tai ypač aktualu tose pasaulio vietose, kur nuolat tyko bado pavojus. „Kadangi genetiškai modifikuotų produktų poveikis žmogaus organizmui ir aplinkai nėra pakankamai ištirtas, kilo būtinybė jų gamybą ir prekybą reguliuoti valstybiniu mastu“ — argumentu dėstė pašnekovas.

A. Balezienio teigimu, minėta būtinybė pasaulyje vertinama dvejopai. Reguliavimui nepritarantieji mano, kad GMP yra panašūs į tuos, kurie anksčiau būdavo kuriami selekcijos būdu, todėl jų rinkos nereikia reguliuoti jokiomis ypatingomis priemonėmis. Reguliavimui pritarantieji žmonės GMP laiko nauja preke, kuri gaminama taikant dar neištirtas biotechnologijas, todėl specialios reguliavimo priemonės yra tiesiog būtinos — tokie produktai gali sukelti pavojų žmogaus sveikatai ir aplinkai. Manoma, kad neigiamos įtakos gali turėti didesnis nei paprastose daržovėse ar grūduose toksiinių medžiagų kiekis, pakitusių produktų savybės, įvairios esantys alergijos. Tiesa, iki šiol neišaiškinta nė vieno atvejo, kad pasitelkus genų inžineriją gauti ir ant vartotojų stalo patektų maisto produktai būtų kaip nors pakenkę žmonių sveikatai.

Ypatingas dėmesys neišvengiamai

Daugeliui žmonių, siekiančių susipažinti su šia nepras-

ta naujove, gali kilti natūralus klausimas — kodėl gi augalai genetiškai modifikuojami? Naujas tūkstantmetis, anot mokslininkų, pramintas biotechnologijos mokslo amžiumi. Anksčiau naujos augalų veislės būdavo išvedamos juos kryžminant (tam reikėdavo ilgų kruopštaus darbo metų), o dabar molekulinė biologija trokštama rezultatų leidžia pasiekti kur kas greičiau. Anot genetiko specialistų, tereikia tam tikrą pagelėjimą savybė lemiančių genų perkelti į kitą augalą, gyvūną ar mikroorganizmą, ir gausime naują veislę ar rūšį. Šios srities specialistai sako, kad dažniausiai augalai genetiškai modifikuojami dėl kelių priežasčių: siekiant pagerinti produktų kokybę, jo skonį ir maistinę vertę, taip pat auginimo sąlygas, padaryti jį atsparesnį ligoms, kenkėjams, temperatūrų svyravimams, chemikalams.

Lietuvos mitybos centro Maisto saugos skyriaus vedėja Ramunė Rudauskaitė tvirtina, kad šiuo metu jau sukurta nemažai patelių įvairiausių genetiškai modifikuotų augalų veislių: sojų, kukurūzų, pomidorų, bulvių, rapsų, medvilnės, tabako. „Žinoma, tai dar nereikia, kad visų šių produktų galima rasti Lietuvos parduotuvių lentynose. Jungtinėse Valstijose ir tokias prekes žiūrima palankiai, bet dauguma Europos šalių neskuba jų įsileisti į savo rinką“, sakė pašnekovė.

Modifikuojant genus sukuriami maisto produktai pasaulyje šiuo metu tyrinėjami atidžiau nei bet kurie kiti. Pasak R. Rudauskaitės, jų saugumas ir keliamas pavojus vertinamas vadovaujantis kur kas griežtesniais reikalavimais nei tie, kurie keliami įprastam maistui. Kol genetiškai modifikuoti augalai išauginami ir iš jų pagaminti produktai patenka į parduotuves, dažniausiai praeina daug laiko, nes medicinos specialistai atlieka pačius įvairiausių ir sudėtingiausių tyrimus. Paskutinį žodį taria ekspertai, galutiniai nusprendžiantys, ar tokie produktai tikrai nekenkia aplinkai ir yra saugūs žmonėms. Lietuvos prekybos centrų, kaip tikina Mitybos centro vadovė, genetiškai modifikuotų produktų tikrai neaptiksimė...

„Nepaisant to, kai kuriems žmonėms neįprastinas toks kimas ir gamta, dar kiti atsiskaido valgyti šį maistą religiniais ar etniniais sumetimais. Šiuo atveju svarbiausia — gauti kuo išsamesnės informacijos. Nuo 2002 m. liepos 1 d. Lietuvoje įsigaliojo nauja higienos norma „Nauji maisto produktai ir nauji ingredientai“. Joje numatyta tvarka, pagal kurią GMP patenka į rinką, tai, kokiomis procedūromis patvirtinamas jų saugumas, kaip jie ženklinami. Rengdami normas neįmanoma vadovavomės Europos Sąjungos reglamentais, GMP laiko nauja preke, kuri gaminama taikant dar neištirtas biotechnologijas, todėl specialios reguliavimo priemonės yra tiesiog būtinos — tokie produktai gali sukelti pavojų žmogaus sveikatai ir aplinkai. Manoma, kad neigiamos įtakos gali turėti didesnis nei paprastose daržovėse ar grūduose toksiinių medžiagų kiekis, pakitusių produktų savybės, įvairios esantys alergijos. Tiesa, iki šiol neišaiškinta nė vieno atvejo, kad pasitelkus genų inžineriją gauti ir ant vartotojų stalo patektų maisto produktai būtų kaip nors pakenkę žmonių sveikatai.

Apynasris naujovei

Genetiškai modifikuotų augalų ir iš jų pagamintų produktų šalininkai dažnai prieštariauja, kad biotechnologijos mokslas labai sparčiai žengia ir priekį, o Lietuvos įstatymų leidėjai ar žiniasklaida nesėdja drauge su jo atradimais. Prieš 10 metų prie Aplinkos ministerijos įkurto Genetiškai modifikuotų organizmų (GMO) skyriaus viršininkas Danius Lygis pripažino, kad Lietuvoje šiai

Lietuvos laukai kol kas apsaugoti nuo genetiškai modifikuotų organizmų ir jų produktų plėtojimo. A. Tumėno nuotr.

naujovei dar sunku prisikinti keliai, nes iki šiol nebuvo konkrečių kontrolės sistemos reikalavimų. Tiesa, prie GMO skyriaus ne taip seniai įsteigtas specialus priežiūros komitetas konsultuoja ministeriją, rengia įstatymų ir įvairių teisės aktų normatyvus.

„Esame parengę GMO įvežimo ir leidimų jiems įvežti išdavimo tvarką, klasifikavimo ir ženklinimo nuostatus, kaip turėtų būti vertinama rizika aplinkai. Tie dokumentai numato, kad norint šią naujovę vartoti ar ją prekiauti, reikia pateikti prašymą mūsų ministerijai ir gauti atitinkamą leidimą, — sakė D. Lygis. Jis nuogastavo, kad nesant griežtos kontrolės sistemos, kai kurie verslininkai, pasinaudodami tokia neapibrėžta padėtimi, gali bet kada į šalį vežti ir genetiškai modifikuotų produktų. Beje, kai kurie gyventojai teigia pastebėję, kad tokie gaminiai parduodami nelegaliai.

Mūsų pašnekovas nemano, kad genetiškai modifikuoti augalai ir jų produktai artimiausiais metais išsigs Lietuvos rinkoje — beveik visa Europa ir daugelis kitų pasaulio šalių griežtai įstatymais ginasi nuo genetiškai modifikuotų maisto gaminių. Prieš ketverius metus Montrealyje (Kanada) pasirašytas Kartagenos protokolas dėl biologinės saugos. Esminis jo tikslas — apsaugoti aplinką ir žmogų nuo galimo kenksmingo GMO poveikio. Protokolas apima ir tas sritis, kurios susijusios su žemės ūkiu produktais. Dar 1996 m., pradėjus jį rengti, kilo didžiulis konfliktas. Dėl įstatymo išsiskyre trys skirtingi šalių grupės. Radikaliosios jų buvo „Majamio grupė“ kuriai priklausė daugelis grūdų eksportuotojų iš JAV, Australijos, Kanados, Urugvajaus ir Čilės. „Majamio grupė“, vadovaujama JAV, laikėsi nuomonės, esą tokių genetiškai modifikuotų produktų kaip grūdai ir pašariniai produktai eksporto nereikia reglamentuoti, o importuoti negalima taikyti ypatingo režimo.

„Taciau pagrindinis šios grupės priešininkas — Europos Sąjungos grupė — laikėsi visai kitos pozicijos. Ją palaikė ne tik Vakarų Europos, bet ir perinamosios ekonomikos valstybės. Jos visos siekė, kad, atsižvelgiant į GMO įtaką žmogui ir aplinkai, protokolas reguliuotų šių produktų apyvartą ir taptų nepriklausomu teiginiu instrumentu“, — pasakojo D. Lygis.

Pašnekovo teigimu, kalbant apie šią, dar menką ištyrinėtą sritį, daugelis pasaulio šalių ypatingai dėmesį skiria tam, kaip GMO gali paveikti aplinką. Žmonijai būtina gauti išsamių ir nešališkų duomenų, tarkime, kas galėtų atsitikti, jeigu tie organizmai pradėtų kryžmintis su gamtoje nuo seno gyvuojančiais laukiniais ar kultūriniais augalais, kaip pasaulyje pasikeistų nusistovėjusi biologinė tvarka ir kokią įtaką galų gale tai turėtų žmogaus sveikatai.

Išsigančios komisijos

Aplinkos ministerijos atsto-

vas prisiminė, kad Lietuvoje su mėginimais auginami genetiškai modifikuoti kultūras pirmą kartą susidurta bene prieš penketą metų. Tąkart mūsų šalyje lankėsi Vokietijos mokslinės firmos specialistai mėgino eksperimentuoti su cukriniais runkeliais. Bandymų „poligonu“ buvo pasirinktas Kėdainių rajono, Dotnuvos žemdirbystės institutas. Tačiau kai Aplinkos ministerijos GMO skyrius iš įvairių visuomeninių organizacijų gavo informacijos apie tokius netikėtus svečių ketinimus, tuo reikalu buvo gan rimtai susidomėta.

Ministerijos sudaryta speciali komisija nvyko į Dotnuvą ir paprašė Vokietijos atstovų parodyti leidimą ir suteikti konkretes informacijos, ką jie čia ruošiasi daryti ir kaip tai atliks.

„Ką gi, apstulbinti mūsų netikėto vizito, vokiečiai, aišku, labai suglumo, emė aiškinti, kad apie numatytą eksperimentą veliui jie mums pateiks visus reikalingus dokumentus bei duomenis. Po kelių dienų svečiai išvyko ir daugiau jų nebesulaukėme, o dotnuviškiai, dar kurį laiką „paeksperimentavę“ su šia naujove, galiausiai jos atsisakė“, — prisiminimais dalijosi Danius Lygis.

Įtarimus lydi ir abejonės

Praėjusio tūkstantmečio pabaigoje žmoniją netikėtai užgriuvusi GMO krikė banga pasaulio visuomenėje iki šiol sulaukia įvairiausių vertinimų. Pasak Kauno arkivyskupijos Jaunimo sielovados kapeliono kunigo Kęstutio Kėvalo, kol dar nėra pagrįstų mokslinių įrodymų apie genetiškai modifikuotų produktų teigiamą ar neigiamą įtaką žmogui, siveikatai, Katalikų Bažnyčia šia tema kol kas plačiai nediskutuoja. Per pastarąjį dešimtmetį Bažnyčios, kaip ir daugelio kitų įtakingų visuomenės institucijų, dėmesys labiau kryo į skandalingą vieno liudnai pagarsėjusio anglų mokslininko užmojų — išbandyti genetinę inžinerijos eksperimentą su pačiu žmogumi... Kaip žinia, prieš šešerius metus šio mokslininko pastangomis buvo atliktas pirmojo pasaulyje žinduolio — avelės Dolly klonavimo eksperimentas. Tai krikščioniškos moralės normų nepaisanti mokslininkų neabejotinai pastūmėjo sukurti dar prieštaringesnių planų.

„Aišku, gindama žmogų, jo dvasinį orumą Bažnyčia stengiasi apsaugoti mus nuo įvairiausių modernių eksperimentų ir įspėti apie pavojus, kurie gali grėsti patiems žmonėms, nors tie bandymai plačiosios visuomenės ir būtų vadinami „pažangiomis mokslo naujovėmis“. Europos Sąjungos šalių nerimas dėl įvežamų ir naudojamų genetiškai modifikuotų produktų yra visiškai suprantamas. Kol dar nėra aiškūs šių produktų poveikis žmogui, jo sveikatai ir galų gale, patčiai aplinkai, natūralu, kad visuomenėje randasi atsargus požiūris ir aptariama problema.

Skaitom ir gerimės lietuviškomis sportininkėmis, besiruošiančiomis šios vasaros olimpinėms žaidynėms Atėnuose ir apie Lietuvos sportininkams specialiai sukurtą aprangą su lietuviškais simboliais. Senovės graikai tačiau didžiai nustebtų dabartine sportine apranga, nes jie rungtyniaudavo visiškai nuogi, kūnus išsityrę pačiu geriausiu alyvų aliejumi. Moterims ne vien buvo uždrausta olimpinėse rungtynėse dalyvauti, bet net jas stebėti.

Atgaivinus olimpiadą 1896 m., vienas steigėjų, prancūzas Pierre de Coubertin moterų sportininkų jokių būdu nenorėjęs įsileisti, pareikšdamas, jog moterų sportas, nepaprastiškas, neįdomus „negrakštas ir dar nepadorus...“ Ne visi organizatoriai tačiau palaikė jo nuomonę ir 1900 m. olimpiadoje moterims buvo leista dalyvauti teniso bei golfo varžybose, siekiant aukso medalio.

Ilgainiui vis daugiau olimpinį sportą tapo prieinami moterims. 1904 m. olimpiadoje, vykusi Londono, šaudymas iš lanko atvertas moterims. Šis sportas nuo seno praktikuojamas britų sportininkų, tad nenuostabu, kad jos laimėjo visus tris medalius. 1920 m. prancūzė Suzanne Lengden laimėjo net du aukso medalius teniso rungtynėse ir dar šokiravo žiūrovus bei teisėjus savo trumpu sijonėliu vos dengusiu keliu!

Nors olimpiados rungtynių istorijos eigoje vis nauji sportai buvo įjungiami, kai kurie buvo ir panaikinti. 1928 m. moterų 800 metrų lenktynės panaikintos bėgikams pervargus ir nualpus, kas sukėlė žiūrovų didelį susijaudinimą. Šios lenktynės sugrąžintos tik 1960 m., kuomet Romoje JAV bėgikė Wilma Rudolph laimėjo net tris aukso medalius bėgime ir šokime į tolį.

Šių metų jubiliejinėse žaidynėse pirmą sykį bus įjungtos moterų imtynės. Šiandien moterų sportininkės turės savo rungtynes kiekviename olimpiados sporte, išskyrus boksavimą. Moterų ir vyrų vieni prieš kitus rungtyniaus buriavimo ir jodinėjimo sporte, tačiau tai ne naujiena, nes jau yra įvykę praeities olimpiados.

1984 m. pirmą sykį moteris laimėjo maratono lenktynes: aukso medalis teko JAV bėgikei Joan Benoit. Šių metų maratonas (26,2 mylios) ištirs bėgikų jėgas ir ištvermę, bėgant

ONA MIKAILAITĖ

Moterys olimpiadoje

į aukštumas nuo Maratono stadiono, pastatyto Maratono mūšio vietoje, apsuksant tame mūšyje dalyvavusių karių kapą, ir bėgant tolyn Maratono keliu iki Stavros aukštumų. Baigtis bus Panatninko stadione, kur bėgikų lauks 45,000 žiūrovų. Moterys ir vyrai bėgs atskirai: moterys rugpjūtio 22 d., o vyrai 29 d.

1896 m. graikas valstietis Doues laimėjo maratono lenktynes per dvi valandas, 55 minutes ir 20 sekundžių. Jam atbėgus į Atėnų stadioną po lenktynių, graikai žiūrovai visi sukilo jį pagerbti, moterų jam po kojom metė savo brangenybes, hotelio savininkas visus metus žadėjo jį nemokamai maitinti, o gatvės batų valytojas jam siūlė visą gyvenimą velti batus nušlęžinti. Mat, ši pergalė graikams priminė jų istoriją ir maratono lenktynių pradžią, kai 490 m. prieš Kr. graikas bėgikas parbėgo iš mūšio lauko, kur graikai kovėsi su persais. Mūsų laimėjo mažesnę graikų kariuomenę. Žinia parnešė, 26,2 mylias nubėgęs, bėgikas paskelbė: „Džiaukitės, laimėjome!“ ir krito negyvas.

Pirmajame krikščionybės amžiuje Romos imperijoje graikai buvo žinomi olimpiados žaidynėmis. Šv. Paulius apaštalas korintiečiams krikščionims pamokyti naudojo pavyzdžius iš populiariausių varžytynių — bėgimo ir bokso: „Argi nežinote, kad lenktynių aikštelėje bėga visi bėgikai, bet tik vienas gauna laimėtojo dovaną? Ir jūs taip bėkite, kad laimėtumėte. Kiekvienas varžybų dalyvis nuo visko susilaukia, o mes — nevystantį. Todėl aš bėgu nedvejojamas ir grumiuosi, ne kaip į orą smūgiuodamas, bet tramdau kūną ir darau jį klusnų, kad, kitus mokydamas, pats nepasirodyčiau atmetinas“ (1 Kor. 9,25).

Antikiniame pasaulyje, kaip ir dabar, sportininkai buvo laikomi didėle pagarboje. Graikai savo čempionams dovanodavo laurų vainiką — „vystantį vainiką“ — simbolizuojantį pergalę. Ir dabar, kūno kultas, nors savyje nėra blogas, tačiau dažnai nustelbia dvasią. Šių metų jubiliejinėje tarptautinėje olimpiadoje linkime ne vien pergalės stipriesiems ir greitiesiems — vyrams ir moterims — bet ir draugiškumo, taikos, vienas kitam pagarbumo dvasios. Karų ir kovų šešėlyje vykstanti olimpiada primena ne vien žmogaus laimėjimus, bet ir pralaimėjimus.

TREMTINIO MEMUARAI

RIMAS ZUBAUSKAS

Nr.15

Dabar stebiuosi, kaip mes sugaudavom tokias tolimas stotis, kaip „Radio Ceilon“. Stoties programos atitikdavo mūsų laiką ir buvo patogu klausytis lig vėlyvo vakaro puikią muziką, užbaigiant lopšine prieš miegą, kuri, aišku, nepairstama, kaip ir daugybė kitų melodijų, visam gyvenimui.

Dabar matau, kad Ceilonas lygiai tame pačiame meridiane, kaip ir Krivošinas, tik 6,000 km į pietus. Matyt, galingos stoties būta.

Girdėdavom ir „Amerikos balsą“, ir laidas iš London, aišku pertransliuotas. Susitikę su Kalju, aptardavom girdėtą tuo metu populiarią laidą „Victor Silvester and his Orchestra“, ir jį „by request“ programas.

Gaudydavom kiekvieną lietuvišką žodį apie gyvenimą tėvynėje ir tenyškiausius įvykius. Tačiau laidų laikas mums nebuvo patogus, nes pranešimai būdavo girdimi paryčiais, apie 4 val. Mano mama viską išklaudydavo viena, leisdama man pamiegot, prieš einant darban, ji išpasakodavo viską smulkiausiai, man sugrįžus.

Tai, izoliacija tarp pasaulio buvo pralaužta, bet tai nesumažino ilgesio tos kultūros, kurioje išaugom ir gyvenom iki tremties. Greičiau, atvirkščiai, kancija tik padidėjo.

Prisimenu, kaip išsivadavau iš trobelės ir, atsidūręs lauko speige, išsivadavau į žvaigždėtą dangų svajodamas: „Juk tą patį dangų matys ir kitas, laisvas pasaulis! Kad taip pakilus link žvaigždžių ir po pusdienio vėl nusileidus!“

Bet, ar teks nusileisti? Ateitis mums tuo metu buvo dar visai miglota ir žvaigždės dar nežiūrimos.

Benamiai lietuvaičiai

Vieną pavakarią priėmė svečius — du benamius lietuvius, einančius per kaimus ar gyvenvietes elgetaujant. Jie buvo alkani ir išvargę, nežinia kaip netekę savo globėjų artimųjų. Neprisimenu nei jų vardų, tik prisimenu sakant, jog jie būvę irgi iš Panemunės, lyg mokytojų vaikai. Bet jie buvo jaunesni už mane ir aš jų nepažinojau.

Pavalgydinę juos, paruošėm nakvyne, suguldė ant grindų. Kad nebūtų per kieta, išklėjom grindis jau išaižytomis žirnių virkštelėmis.

Taciau naktis nebuvo rami. Nemiegojom nei mes, nei mūsų svečiai, kurie vis vartėsi, ieškodami neišaižytų žirnių, ir krebždėjo, nepaliaujamai juos kramtydami. Supratom, kad mūsų vakarienė neprisotino jų peralkusių.

Ryte, po pusryčių, taip ir išleidom juos į nežinią. Po kiek laiko atėjo gandas, kad jie pasimire. Čia reiktų pridurti, kad tokio likimo susilaukė nemažai dalis tremtinių.

Pacioje tremties pradžioje pasiskandino graži jauna moteris su vaikučiu rankose, matyt netekusi vilties kiek ilgiau išgyventi. Jos pavardė, jei neklystu, Aleksejūnienė.

Kitas jaunuolis, Jonas Mikšys, gyvenęs su motina, staiga mirė naktį savo lovoje, net lyg ir nesirgęs. Spėjama, kad dėl širdies po sunkesnio fizinio darbo ir maisto trūkumo. Tadas Gelzinis mirė dėl širdies nepakankamumo susirgęs, bet neilgai gulėjęs po to, kai reikėjo išsivežimo iškrauti šieną guloninės arklidės, kur dirbo arklinku (arklių prižiūrėtoju). Palaidojom jį Krivošino kapinaitėse, vos keli lietuviai išslydėję. Ten pat palaidota ir jaunutė Vida Budrevičiūtė, susirgusi plaučių tuberkulioze po susišaldymo, skalbiant baltinius šaltam upelio vandenį.

Viena lietuvaitė, kurią sykį buvau sutikęs Krivošine, dingo visiems laikams iš mūsų aki-racio po to, kai jos dienoraštis su sakiniu „Gdie serp į molot, tam smert į golod“ pakliuvo į svetimas rankas.

Aš ir pats, kažkaip išsisukęs laimingai iš įvairiausių pavojų, daugiausia turbūt dėkingas ne tik likimui, bet ir savo motinai, kuriai neturko sumanumo, darbštumo ir energijos kovoti dėl išlikimo ir sulaukti tremties pabaigos gyviems, nesužalotiems.

Šiandien buvau smulkaus sudėjimo ir nepratusi dirbti sunkaus fizinio darbo. Išvežimo metu buvo ką tik grįžusi iš Vilniaus, kur mokytojavo. Istorinės specialybė gavo, baigus Vytauto Didžiojo universitetą Kaune. Bus daugiau

Nukelta į 7 psl.

KUN. V. RIMŠELIS

Niekas mums nepasakys, ką Dievas veikė savo amžinybėje. Jo amžinybė neturi pradžios. Mes galime vienaip ar kitaip kalbėti apie regimą mūsų pasaulį, apie kurį Kristus yra pasakęs, kad „dangus ir žemė praeis, o mano žodžiai nepraeis“ (Mt. 24, 35). Jau tik iš Kristaus žodžių galime spręsti, kad mūsų pasaulis nėra amžinas, nes jis turi pradžią. Prieistorinėje Šv. Rašto knygoje yra pasakyta, kad pradžioje Dievas sukūrė dangų ir žemę. Jis tarė: „Tepagimdo žemę visų rūšių gyvūnus, galvijus, roplius ir visų rūšių laukinius gyvūlius“ (Pr. 1). Kai žemė buvo pilna vandens, visokios gyvybės, Dievas sukūrė du žmones — vyrą ir moterį pagal savo paveikslą ir panašumą ir tarė: „Tevaldo jie žemės žuvis, ir padangų sparnuoties, ir galvijus, ir visus laukinius žemės gyvūlius“ (Pr. 1).

Kai mes užgimėm, tas pasaulis buvo mums gražus, bet jo didybės dar nepajutome, — dangaus žvaigždėms dar mums nieko nesakė. Tarsi, lyg toj pasakėtoj antis pasakojio ančiukams, kad pasaulis labai didelis, kad jis yra net už klebono daržo. Kai mažas būvas, tai ir mano pasaulis buvo didelis, — net už kluono. Vaikščiodavau ant kraiko, visai nebi-

jodamas pargriūti, nes stogas siekė beveik žemę. Jaučiausi turbūt taip, kaip Everesto viršūnė pasiekė kalnų laipiojimą. Iš kluono kraiko matydavau kelis kaimus, ežerą su trimis salomis, didžiulius miškus, — pušynus ir beržynus, kur mama vesdavosi grybauti ir uogauti.

Iš namų žinojau, kad pasaulį Dievas sutvėrė. O mokykloje sužinojau, koks be galo didelis yra pasaulis. Kai šviesa nušvinta, tai mes ją labai greitai pamatome. Jos greitis tik per vieną sekundę yra 180 mylių. Astronomai sako, kad kai kurių žvaigždžių šviesa tik dabar pasiekė mūsų žemę. Tad galime šiek tiek suprasti, koks pasaulio begalinis didingumas, ir koks didingas yra mūsų pasaulio visagalis sutvėrėjas Dievas. Jis sukūrė žemę ir dangų savo žodžiu, kuris yra Dievo Sūnus, tapęs žmogumi, visos tvarinijos pirmgimis: „Jame sutvėrta visa, kas yra danguje ir žemėje, kas regima ir neregima, ar sostai, ar viešpatystės, ar kunigaikštystės, ar valdžios, visa sutvėrta per Jį ir Jam. Jis yra pirmas visų daiktų,

Dieviškoji drama

ir visa Juo laikosi“ (Kol. 1, 15–17).

Jeigu visas mūsų pasaulis ir dangus yra sutvėrti per Dievo Žodį, atseit, per Jį ir Jam, tai mums darosi vis aiškiau, kad visas pasaulis su žeme ir dangumi yra sukurti dėl Dievo Sūnaus Įsikūnijimo. Danguje buvo sukurta galingos dvasios, kurias mes vadiname angelais. Angelams buvo paskelbta, kad Įsikūnijimo paslaptis įvyks žemėje ir žmoguje. Dievo Sūnus taps žmogumi. Danguje visi angelai nustebo, kad žmogus taps Dievu. Kilo klausimas, kodėl ne angelas, o žmogus taps Dievu. Visų angelų aukščiausias arkangelas Liuciferis (šviesos nešėjas) paskelbė, kad tai visų angelų paniekinimas, nes jis jau dabar kaip Dievas. Jis tai skelbė visiems angelams.

Danguje tarp angelų kilo karas, — vieni už Liuciferį, kiti už dangaus ir žemės Sutvėrėją. Dievas paskyrė vadovauti prieš angelus sukilėlius arkangelą Mykolą, kurio šūkis buvo „Kas kaip Dievas!“ Sukilėliai angelai buvo ištremti iš dangaus.

Kai Jėzus mokiniams sugrįžo iš miestų ir vietovių, visur skel-

bė Kristaus mokslą, ir džiaugėsi, kad jiems paklūsta net demonai. Jėzus jiems pasakė: „Mačiau šėtoną, kaip žaibą krinantį iš dangaus“ (Luk. 10, 18). Taigi mūsų žemėje visokio blogio pradininkai atsirado iš dangaus ištremtieji angelai. Jie yra piktosios dvasios, Dievo ir žmonių didžiausios priešininkės, kurias mes vadiname velniais.

Dievas, sukūręs du žmones, Adamą ir Ievą, juodu apgyvendino Edeną sode. Viešpats Adamui tarė: „Nuo visų sodo medžių tau leista valgyti, bet nuo gero bei pikto pažinimo medžio tau neleista valgyti, nes kaip tik nuo jo užvalgysi, turėsi mirtį“ (Pr. 2, 16–17). Pikoji dvasia, pasivertusi į žalčio pavidalą, sugundė Ievą neklausyti Dievo, sakydama: „Jūs tikrai nemirsite. Dievas gerai žino, kad atsivers jums akys, kai tik jūs užvalgysite, ir jūs būsite kaip Dievas, kuris žino, kas gera ir kas pikta“ (Pr. 3, 5). Dabar mes esame per kartų kartas paveldėję visas galimas pasaulio blogybes, ir žinome, kas yra gera ir kas bloga. Bet Šv. Rašto autorius rūpėjo tik pateikti žinią, iš

kur ir kaip mūsų pasaulyje atsirado blogybė.

Nieko neatsirado nei mūsų žemėje, nei danguje be Dievo žinios. Viskas įeina ir vyksta pagal Dievo planą ir viskas sutelpa Jo kūryboje. Dievo amžinybėje, kur nėra nei pradžios, nei pabaigos, buvo nutarta Dievo Sūnui įsikūnyti ir tapti žmogui laikų pilnybėje. Dėl Dievo Įsikūnijimo paslapties yra sukurta dangus ir žemė, kaip pasakytą: „Visa sutvėrta per Jį ir Jam. Jis (Kristus) yra pirmas visų daiktų, ir visa Juo laikosi“ (Kol. 1, 17). Jau po Kristaus įsikūnijimo, po Jo kančios ir mirties, atrodė, kad amžinybėje reikėjo blogio ir mirties patyrimo. Taigi, Dievo veiklą pavadino Dievo drama, kur tarp gero yra įsiterpęs ir blogis.

Dieviškoji drama prasidėjo, kai piktosios dvasios atsirado mūsų žemėje, kuri atrodė lyg dramų teatras. Tos dramų veikėjai yra pats Dievas, visi žmonės, angelai ir velniai. Senojo Testamento knygoje aprašoma žmonijos kartos nuo Adomo sukūrimo. Adamui gimė pirmi du sūnus Kainas ir Abelis. Po šimto trisdešimties metų jam gimė sūnus Setas. Prie Seto jis gyveno dar aštuonis šimtus metų, ir jam gimė daug sūnų ir dukterų. Iki savo mirties jis išgyveno devynis šimtus trisdešimt metų.

Bus daugiau

TARPTAUTINĖ KONFERENCIJA
„NAUJOJO AMŽIAUS“ TEMA

Birželio 14-17 d. Vatikane vyko tarptautinė konferencija apie „Naujojo amžiaus“ (New Age) reiškinį. Renginių organizavo komisija sektų ir naujųjų religinių judėjimų klausimais, sudaryta iš kelių Vatikano dikasterijų atstovų: Tautų evangelizavimo kongregacijos, Krikščionių vienybės tarybos, Kultūros tarybos ir Tarptautinio dialogo tarybos. Tai pirmas toks susitikimas nuo to, kai 2003 m. vasario 3 d. buvo paskelbtas dokumentas „Jėzus Kristus – gyvojo vandens nešėjas: „Naujojo amžiaus“ (New Age) krikščioniškasis apmąstymas“.

Konferencijoje, be minėtų dikasterijų atstovų, dalyvavo apie dvidešimt įvairių šalių episkopatų paskirtų ekspertų. Konferencijoje buvo svarstomos vietinių bažnyčių pastabos dėl paskelbto dokumento. Išskirti du pagrindiniai svarstybių aspektai: „Naujojo amžiaus“ (New Age) taikomų psichologinių technikų atpažinimas ir šio reiškinio siūlomų dvasingu-

mo apraiškų konfrontavimas su krikščioniškuoju dvasingumu. Pagal diskusijų medžiagą tikimasi parengti nuorodas pasaulio vyskupams dėl šio reiškinio.

Popiežiškosios kultūros tarybos pirmininkas kardinolas Paulius Poupardas šia proga Vatikano radiui duotame interviu sakė: „Naujas amžius“ (New Age) yra neteisingas atsakymas į tikrą laimės troškimą“. Kardinolas sakė, kad šį reiškinį dera ypač dėmesingai tirti, nes jame yra ir tam tikrų tiesos grūdų. Jis pridūrė, jog tiek „Naujojo amžiaus“ judėjime, tiek apskritai šiandienos kultūroje pastebimos visų religijų universalizacijos tendencijos, nuleimančios tam tikrą sinkretizmą, neigiantį istorines sąsajas. Kardinolas Poupardas paragino geriau išstudijuoti dokumentą vietinių bažnyčių pastabos dėl paskelbto dokumento. Išskirti du pagrindiniai svarstybių aspektai: „Naujojo amžiaus“ (New Age) taikomų psichologinių technikų atpažinimas ir šio reiškinio siūlomų dvasingu-

BŽ, 2004, Nr. 12

ATIDARYTA SKULPTŪRŲ NUOTRAUKŲ PARODA

Birželio 18 d. Vilniaus arkivyskupijos sielovados centre buvo atidaryta Antano Kmieliausko skulptūrų nuotraukų paroda (fotografas V. Suslavičius). Parodą organizavo Laimutė Griekienė. Su prof. A. Kmieliausko kūryba supažindino meno tyrininkė Neringa Mankauskaitė. Dailininko freskos puošia ne tik Vilniaus universiteto seniausius rūmus, Vilniaus jėzuitų gimnaziją, Rinkinių Kančios koplyčią, bet ir Daugų, Kauno kunigų seminarijos Švenčiausios Trejybės, Klaipėdos Marijos Taikos Karalienės ir kt. bažnyčias. Apie savo kūrybą kalbės dailininkas prof. Antanas Kmieliauskas pasakojo, kad maloniausia jam buvo kurti iš Lietuvos laukų akmenų, kurių jis pats anksčiau pavasari vykdamas ieškojo po įvairias Lietuvos vietas. Kūrėjas taip pat pabrėžė liaudies meno reikšmę kūrybinėms nuostatomis.

Šv. Teresės – Aušros Vartų parapijos klebonas mons. E. Rydzikas atkreipė dėmesį į tai, kad kūryba dažnai padeda įprasinti ir įkūnyti savo idėjas. Pasak jo, galime tik džiaugtis, kad prof. A. Kmieliauskas savo kūryba kaip tik tai ir leidžia pajusti. Klebonas taip pat kvietė dailininką dalyvauti puošiant ne tik Lietuvos bažnyčias ar kuriant įdomius ir vertingus antkapinius paminklus, bet ir prisidėti, kad ir nedideliais savo kūriniiais, gražinant šalia Aušros Vartų įsikūrusį Sielovados centrą.

BŽ, 2004 m. Nr. 12

KARDINOLAS RAGINA STIPRINTI
EKUMENINĮ JUDĖJIMĄ

Birželio 18 d. kalbėdamas Ulme vykusios 95-osios Vokietijos katalikų dienos (Katholikentag) proga Popiežiškosios krikščionių vienybės tarybos pirmininkas kardinolas Walter Kasper ragino krikščionis stiprinti ekumeninio judėjimo pamatus. Pasak jo, sunkioje dabartinėje situacijoje nepakanka vien paprastų „pagražinimo veiksmų“.

Didžiausias ekumeninio judėjimo priešas, pasak kardinolo, yra liberalistinė racionalistinė nuostata, esą visi turi

Dievą, todėl nereikalinga Bažnyčia ir galima atsakyti tikėjimo tiesų. Hierarchas teigė, toks požiūris atima iš ekumenizmo jį kildinusi motyvą.

Krikščionių vienybės tarybos pirmininkas drauge kritiko „klerikalinę – integralistinę utopiją“, kurios šalininkai mano, kad ekumenizmo problema galima išspręsti dar gausesniais draudimais. Krikščionys negali susitaikyti su Bažnyčių susisakymu, nes krikščioniškasis liudijimas dėl to tampa menkiau paveikus, ir tai trukdo misijai veiklai. Popiežiškosios krikščionių vienybės tarybos pirmininkas pabrėžė, jog Bažnyčia auga eidama dviem

keliais: ekumenizmo ir misijos. Kardinolas W. Kasper apgailestavo, jog šiuolaikiniai krikščionys, yra „nuvargę kovotojai“, nes jiems trūksta misijų dinamikos ir naujų sričių įsisavinimo ryžto. Kalbėdamas apie Europos Sąjungos plėtrą kardinolas W. Kasper iš naujo ragino „plėtoti ekumenizmą į Rytus“. Pasak jo, Rytų Europos šalių integracija į Europos Sąjungos struktūras bus sėkminga tik tuomet, kai „į tą patį laivą priimsime stačiatikių Bažnyčias, šimtmečiais formavusias tautų kultūrą bei mentalitetą“.

Mūsų daržai ir darželiai
Paruošta Žalanykštis

OI TOS KATĖS!

Klausimas. Atrodo, kad į mano kiemą, ypač į gėlių lysves, visos apylinkės katės susirenka atlikti savo „reikalus“. Baisiai bjauru vaikstis žemę, bet taip pat pikta, kad iškapsto gėles, jaunus daigelius nulaužia, kai ką nors pasėju, randu tik žemių krūves. Kaip atsikratyti katėms?

Atsakymas. Čia gali būti daugialypis. Iš esmės — tiek atsakymų, kiek kiemių savi-ninkų ar gėlių (ir daržovių) augintojų. Paminėsiu kelis būdus, kuriuos žmonės yra išbandę ir tvirtina, kad visi yra veiksmingi.

— **Drengna žemė.** Katės nemėgsta vandens ir apskritai šlapių vietų. Jeigu apie augalus laikysite žemę drėgną arba žemę apdengsite drėgnu palai-kančiu susmulkintu medžių žievės sluoksneliu (tree-bark mulch) katės jį nebus patraukli.

— **Plonas vielos tinklas.** Vadinamas „chicken wire“, užtiestas ant naujai pasėtų sėklų, sukludys katėms žemę kapti. Galima ant tinklo viršaus užbarstyti truputį žemės. Beje, sėklų daigumui vielos nepakenks, nes jos išsikals pro tinklo skylutes.

— **Spygliukai.** Galima ant žemės pribarstyti susmulkintų rožių stiebų ar kitų aštrių, spygliuotų „gabaliukų“. Žinoma, tai sudarys nepatogumų ir paciam daržininkui, kai reikės prižiūrėti augalus lysvėje.

— **Vandens butelis.** Sakoma, kad pusiau vandens pripil-

tas plastmasinis, bespalvis butelis (uždarytu dangteliu, kad vanduo neišbėgtų), padėtas tarp augalų, išgąsdina katę ir ji bėga kitur kaptis. Mat, ant butelio atsispindi katės atvaizdas ir ji suerzina. Vienintelė problema — buteliai nelabai patraukliai atrodo tarp gėlių, bet verta pamėginti. Galbūt po kiek laiko katės ir darželį ne-griš, nes bus susiradusios kitą „tualetą“.

— **Nepatariama vartoti** naftalino ar kitų chemikalų.

„SURUDIJŲ“ AUGALAI

Klausimas. Ant kai kurių augalų mano kieme atsirado rūdys. Net mano jaunos tujos pasidengė rūdžių spalvos „milteliais“. Bijau, kad gali sunykti. Kas tai yra, kaip reikia su ta problema kovoti?

Atsakymas. Augalų rūdys (angl. rust) yra tam tikra grybelio rūšis. Grybelis labiausiai klesti, kai oras ilgai drėgnas. Nors dažniausiai puola minkštus krūmių (net ir rožių) lapus, bet kartais prikimba ir prie tu-jų (spygliuociams, atrodo, nekenkia).

Grybelių sporos atskrenda su vėju. Pirmiausia ant lapų atsiranda oranžinės, geltonos ar rudos dėmelės, daugiausia ant augalo apatinių lapų paviršiaus. Tuomet reikia nedelsiant nuskinti užkrėstus lapus ir juos sunaikinti (jokiu būdu nenu-meskite čia pat, prie augalo, ar apskritai savo kieme). Pasi- stenkite augalui duoti daugiau

NE TIK DARŽELIAI, BET IR
DARŽAI

Nors paprastai šiame skyrelyje kalbame apie gėles ar kitokių dekoratyvinių augalų — lauke bei kambaryje, bet juk mėgstame ir daržoves. Pasi- dindinti savo kieme vieną kitą daržovę, pasėti agurkų (net į di- desnį puodą), auginti savo švie- žius prieškonius — dvigubas ma- lonumas: gauname visiškai šviežią produktą ir džiaugiamės, kad patys jį užauginome.

Ką auginti?

Patariama savo kieme au- ginti daržoves ar prieškonius, kurie nelabai reikūs. Jeigu per daug laiko ir priežiūros atima daržas, pasidaro neįdomu — juk galime visų tų produktų (ypač vasarą) rasti ir parduotu- vėse, ir turguose, kur aplinkini- niai ūkininkai bei daržininkai suveža savo derlių.

Štai keli pasiūlymai.

Pomidorai daug dėmesio nereikalauja, o malonumas, kai ant šakelių sublizga raudoni ar geltoni jų vaisiai — nemažas.

Pomidorams reikia saulės. Daug saulės. Jie mėgsta gerai vandenį praleidžiančią žemę, organines trąšas. Yra rūšių, kurios užauga ir prinoksta anksti, yra ir vėlesnės. Taip pat galime auginti didžiulius pomidorus, mažus, kekėmis kabančius, pavienius, geltonus, raudonus...

Nedideliu daržui sėti savo pomidorų neapsimoka. Galima nusipirkti daigų ir turėti įvairių rūšių. Paprastai pomidorus reikia parasyti arba apgaubti vieliniu „narvu“, nes stiebai išsiplėtoja į visas puses ir užima daug vietos, o lietus ir vėjas juos išvarto, sulaužo.

Skabyti ar neskabyti? Daugelis žino, kad reikia nuskabyti dalį šalutinių šakų, nukerpant arba nulaužiant jas prie pagrindinio kamieno. Augalui tas nepakenks, o vaisiai bus didesni.

Jeigu įmanoma, reikia nuskinti visiškai išnokusius pomidorus. Tuomet jie skaniausi. Kitu atveju, skinkite užaugusius visai žalius arba pradėjusius rausti. Jie prinoks kambaryje temperatūroje, bet ne ant palangės, ne ten, kur apšviečia saulė. Geriausia ir prinokusių pomidorų nesudėti į šaldytuvą, nes jie praranda ir skonio, ir vitaminų dalį.

Šparaginės pupelės. Angl. „green beans“. Jos greitai auga, neturi daug kenkėjų, yra nereiklios. Šių pupelių ankštys valgomos, kuomet sėklelės jose vos vos užmezgusios. Kai sėklos paauga, ankštys pasidaro sausos, kietos, neskanos. Augi-

nimais tinka vadinamosios „bush beans“. Jų krūmeliai kupūs, nereikia parasyti ar kitaip apsaugoti. Yra pupelių ir geltonomis ankštimis (yellow arba wax bush beans). Jeigu kartą paragausite iš daržo nuskintų ir išvirtų (tik nepervirti) pupelių ankštį, niekuomet ne- žiūrėsite į parduotuvų šaldik- liuose sukrautas „frozen green beans“ dėžutes.

Rūgštinės. Angl. „sorrel“, kartais dar vadinamos „sour spinach“ (lot. *Rumex acetosa*). Lietuviai pripratę rūgš- tynių. Kartais ir iš pievų ar laukų jų prisirenka, ir sriubas verda, ir salotas deda. Rūgš- tynės turi ne tik gerą skonį, bet ir daug maistinių medžiagų.

Daržinės rūgštinės yra daugia- metės, pakencia net pirmas šal- nas, nors žiemos šalčiai jų la- pus sunaikina. Rūgštinių sėklų parduotuvėse nelengva rasti, bet visgi pavyksta, arba galima užsisakyti ir per katalogus. Kartą įsiveisė rūgštinių, turė- site jų metai iš metų, nes jos nereiklios, ypatygių kenkėjų neturi (retkarčiais puola ama- ras). Nereikia leisti rūgštinėms žydėti — vos pasirodė žied- stiebiai, nukirpti. Juo daugiau rūgštinių lapelius skinsite, tuo geriau jie augs, tik reikia pa- laistyti. Beje, galima rasti ir va- dinamųjų prancūziškųjų rūgš- tynių (French sorrel) sėklų. Jos dažniau auginamos Europoje ir turi rūgštesnį skonį, augalai aukštesni išauga.

SIUNTINIUS, PINIGUS, AUTOMOBILIUS

SIŪSKITE PER
ATLANTIC Express Corp.
YRA GALIMYBĖ
UŽSISAKYTI KONTEINERĮ
SIUNČIAME AIR CARGO IR LAIVU
LIETUVIA, LATVIJA, ESTIJA, UKRAINA, BALTARUSIJA
IŠSIUNČIAME KIEKVIENĄ SAVAITĘ.
PRISTATOME GAVĖJUI TIESIAI RANKAS.

1-800-775-SEND
Mūsų atstovai:
Bravo Coffee and Deli
238 Main Str. LEMONT, IL 60439, Tel: 630-257-3300
KALYNA Corp.
338 S. Rohlwing Road PALATINE 60067, Tel: 847-776-7766
2719 W. 71st St. CHICAGO, IL 60629, Tel: 773-434-7919
8801 78th Ave BRIDGEVIEW, IL 60455, Tel: 708-599-9680

„Draugo“ lietuviukai

Redaktorė Vitalija Pulokienė
2004 m. liepos 27 d., antradienis (Nr.78), 5 psl.

Liepos 29-oji – Jūros diena

Didžiausia tradicinė Klaipėdos šventė – **Jūros šventė**. Jos užuomazgų reikėtų ieškoti ikinėje Klaipėdoje – žvejų suplaukimuose, regatose, gegužinėse.

1934 m. rugpjūčio mėn. įvairių jūrinių organizacijų iniciatyva buvo surengta pirmoji Jūros diena. Jūros dienos minėjimai buvo rengiami visoje Lietuvoje. Ši šventė buvo priemonė garsinti jūros reikšmę žmogui, tautai, valstybei, palaikyti senas žvejų tradicijas.

Pokario metais pirmoji Jūros šventė buvo sukurta 1963 m. liepos 18–20 dienomis. Nuo to laiko Jūros šventės organizuojamos kiekvienais metais.

Nuo 1965 m., įvedus visąsąjunginę Žvejų dieną, ji pradėjo vadintis Jūros švente ir Žvejų diena. Tačiau 9-ojo amžiaus antroje pusėje pamažu grįžta jos tikroji prasmė.

1988 m. Jūros šventėje sukskamba tautinio atgimimo idėja. Atgimimo dvasia lydi ir vėlesnes šventes.

Ši šventė – tai žmogaus ir jūros, žmogaus ir gamtos šventė. Ji unikali savo didumu – ir laiko ir erdvės atžvilgiu. Temų spektras joje labai įvairus.

Klasikinė šventės struktūra – apeiga, reginys, pramoga – turtingi. Jau 1934 m. buvo šventinamas paminklas žuvuoliams jūroje – nuleidžiamas

vandenin atminimo vainikas, pagerbiami žuvusieji už Lietuvos pajūrio išvadavimą, organizuojamos eitynės su fakelais per miestą, vyko vandens karnavalas, simfoninio orkestro, chorų koncertai, fejerverkai...

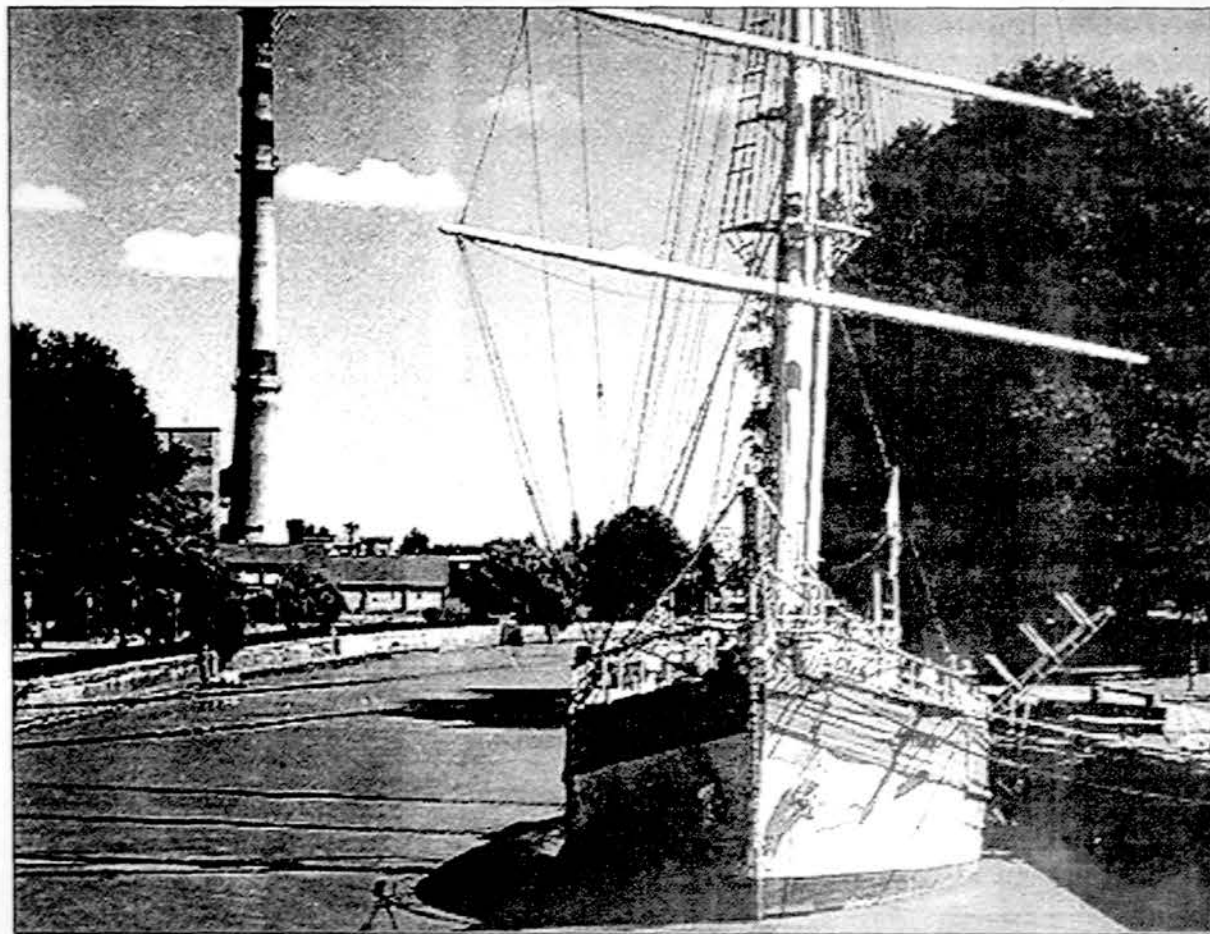
Tradicijos tęsiamos ir toliau, vis įpinant daugiau renginių. Visose bažnyčiose laikomos

iškilmingos Mišios. Jūros dienos proga išeina keletas specialių leidinių, iš kurių vienas ypač reikšmingas. Tai Jūros dienos organizacinio komiteto komisijos išleista knyga „Lietuvių tautos balsai savo jūros reikalais“.

Kai kurios Jūros šventės buvo reikšmingų objektų gyvavimo pradžia. Paminėtinas Kraštotyros muziejaus Jūros skyriaus atidarymas ir Žvejo skulptūros atidengimas (1971 m.); per 1974 m. šventę buvo atidarytas Klaipėdos jachtklubas; 1983 m. – Vasaros estrada; per 1990 m. šventę pirmam lietuviui kapitonui L. Stulpinui atidengtas antkapinis akmuo; 1991 m. – memorialinė lenta ir skulptūrinis biustas.

Ilgainiui šventė apimdavo vis didesnę laiko tarpą. Renginiai vykdavo jau visą prieššventinę savaitę. Šventė plėtėsi ir erdvės atžvilgiu – populiarus buvo renginiai ant vandens: išvykos į atvirą jūrą laivais, vandens sporto varžybos, karnavalai Kuršių mariose ir Danės upėje, laivų parada, buriuotojų pasirodymai ir t.t.

2002 m. rugpjūčio 1 d. Klaipėda šventė 750-ąsias įkūrimo metines, o 2–4 d. į šią šventę įsiliejo ir 42-oji Jūros šventė.

Laivas „Meridianas“ ant Danės upės Klaipėdoje.

Apie ponus ir baudžiauninkus Lietuvoje

XIV a. Nusigynėn valstiečiai tapo priklausomi nuo bajorų
XV – XVI a. Išgiliojo dvi valstiečių prievolės: lažas ir duoklę
XVI a. pab. – XVIII a. stiprinama baudžiava
1861 m. Baudžiava panaikinama

Buvo ankstyvas 1755 m. žiemų rytas. Baudžiauninkas Jonas Katulis sunkiai kėlėsi iš lovos. Iki aušros dar buvo likę nemažai laiko, bet darbai nelaukė. Pagal Čivilių dvaro nurodymą turėjo į lažą reikėjo ateiti dar prieš auštant ir dirbti, kol visiškai sutems. Dvaro vaitas kruopščiai prižiūrėdavo, kad visi laiku ateitų ir gerai atliktų paskirtą darbą.

O kur darbai namuose.

Dar XIV amžiaus pabaigoje dauguma kaimo gyventojų buvo laisvi valstiečiai. Baudžiauninkais žmonės tapdavo įvairiai. Štai vienas Jono prosenelis tiek praskolinio dvarui, kad negalėjo grąžinti skolos. Teko su visa šeima atsakyti laisvės ir eiti baudžiavą. Jono kaimyno Juozapo Kulionio protėviai ilgai priešinosi dvaro norui juos valdyti. Bet buvo įbaudžiovinti valdovo Žygimanto Augusto nurodymu, didikams dalijantis žemes kartu su valstiečiais. Tokia dalia buvo ir kitų laisvų valstiečių. Aname kaimo gale gyvenantis baudžiauninkas totorius Kaldubėjus buvo karo belaisvis, karaliaus dvaro valdytojo apgyvendintas po karų ir marų likusioje tuščioje sodyboje.

Dvaras iš baudžiauninko reikalavo daug. Pavyzdžiui, Katulis už pusę valakos žemės per metus dvarui moka 5 auksinius ir dar po 15 grašių už kiekvieną šeimos vyrą. Tris dienas per savaitę dirba ponui, rudenį po

dvi naktis kas savaitę mala pono grūdus, per darbymeį atidirba 12 talkų. O kur duoklę grūdais, avių vilna, vištomis, kiaušiniais, šienais...

Vyras mosteli ranka, tarsi nurydamas blogas mintis, užsimeta ant pečių kailinius, pasiima šakes ir eina į kitame namo gale esantį tvartą. Atsikėlus žmona įpučia baigiančias išblėsi žarijas, uždeda kiek žabų. Juos reikia taupyti, nes be pono leidimo nepasirinksi. O čia jau laikas ir vaikus kelti.

Motina prisako vyresniems vaikams prižiūrėti mažiuskus, rūpintis ugnimi. Švinta, o darbas dvare nelaukia.

Tik 1861 m. – apie keturis

šimtus metų kęsta baudžiava buvo panaikinta, valstiečiams duota asmens laisvė ir teisė išsipirkti žemę.

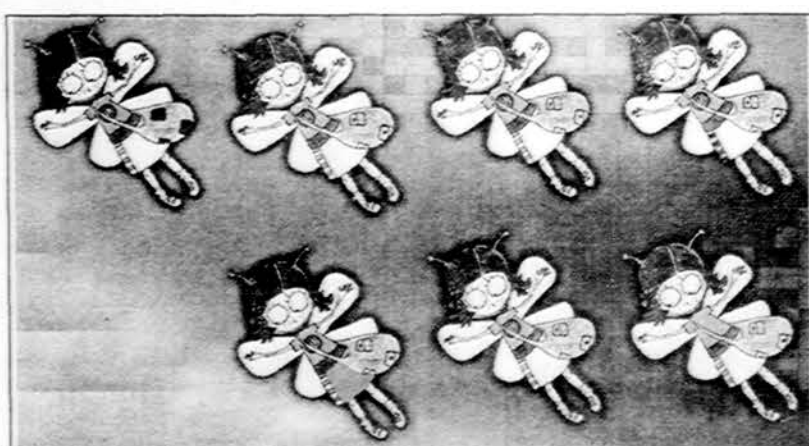
Baudžiauninko padėtis

„Tą man bekalbant pona šaukt balsu garsiu: tylek, chame, o tuojau tarpūvartėj pakarsiu. Aš matau, jogei ponas su manimi nejuokau, dvilinkas susirietęs pro duris ištrūkau; urėds kapt už pakaušio, nurovė kaltūną, o kai plaukų nebuvo nutvėrė už ausies, ir, ant žemės išvertęs, su lazda nupėrė. Einu namo vos gyvas, nupeštas, nuplaktas ir su dideliu gumbu kruvinu ant kaktos.“

D. Poška

„Mūsų žemėčių ir Lietuvos“

Nauja užduotis! Suraskite dvi vienodas Bitutes!

Užduotis iš „Bitutės“ žurnaliuko vaikams.

Pasijuokim!

– Tėveli, ar užaugęs galėsiu daryti viską, neklausdamas mamos leidimo?
– Taip, sūneli.

– Tai kada tu, tėveli, užaugsi?

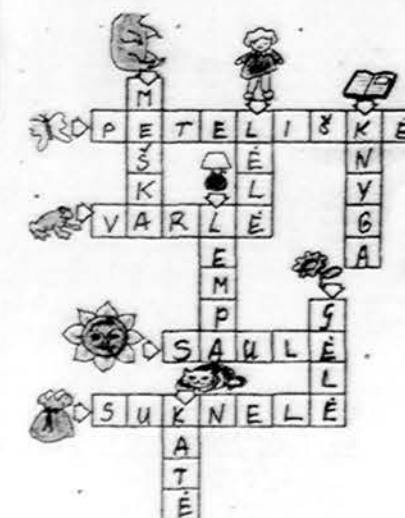
Gražinu šunį, kurį vakar išsūj pirkau!
– O ką jis blogo padarė?
– Naktį taip garsiai lojo, kad negirdėjau, kaip vagys apšvarino butą!

Taip atrodė baudžiauninko rytas.

Teisingas atsakymas

Jonė Bačinskaitė, 7 metų, iš Santa Rosa, CA, atsiuntė teisingai išspręstą kryžiažodį. Nors užduotėle nebuvo sunki, pirmą kartą ją puikiai atliko. Bet svarbiausia, mano mažieji bičiuliai, yra tai, kad Jonė skaito lietuvišką spaudą. Ačiū Jonė, už laiškelį!

Jonės atsakymas.

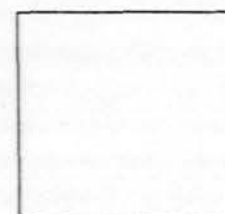
Nykštukų mokyklėlė

O, KOKS PONO ROKO SODAS!
NUO TVOROS LIGI TVOROS.
NOKSTA OBUOLYS RASOTAS.
IR ŽIOGELIS TUOJ UŽGROS.

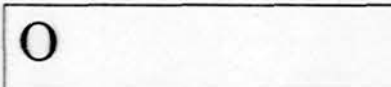
OBLIUS

Suskaiciuokite ir langelyje išrašykite, kiek eilėraštyje yra raidelių O.

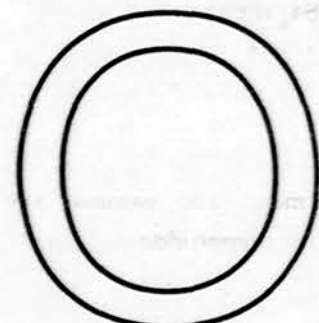

OŽKA

Prirašykite pilną eilutę O.

Nuspalvinkite raidelę O.

Nuspalvinkite paveikslėlius su žodžiais, prasidedančiais raidele O. Nupieškite ką nors patys su O.

Mažieji skaitovai

Valdemaras Kukulas

Natiurmortas

Lekštė.
Joje padėtos
Dvi apelsino
Pusės.

Jos šviečia –
Lyg artėtų
Naktinis
Troleibusas.

Mieli vaikučiai! „Draugo“ lietuviukai gavo „Bitutės“ – žurnalo vaikams – naują numerį. Gražus spalvotas žurnaliukas įdomus ir naudingas vaikučiams. Pažvelkime, apie ką jame rašoma?

Hmmm... Ogi apie Lietuvos vaikučius, apie vaikų rašytojus bei poetus, apie profesijas, apie mėnulį ir dar daug daug įdomių temų.

Pasinaudokime proga ir susipažinkime su vienu įdomiu žmogumi. Valdemaras Kukulas, poetas, kuriantis vaikams.

Žurnaliuke atspausdintas pasikalbėjimas su poetu. Štai jo originalūs atsakymai:

– Kuo skiriasi poetai nuo kitų žmonių?
– Šiaip jau, tai pats normaliausias žmogus kaip ir kiekvienas kitas. Skiriasi gal tik jo darbo pobūdis. Normalus žmogus kasdien nustatytu laiku eina į darbą, o poetas gali savaitėmis „tinginiauti“, tačiau užėjus „kūrybiniam debesėliui“ – per kelias dienas nuveikti mėnesio darbą.

– Kaip manote, ar ateityje poezija neišnyks?
– Poezija keičiasi ne tik šimtmečiais. Ji kinta kas keli dešimtmečiai, nuolat grįždama prie savo ištakų, savo pradžios. Bet eilėraščių neišnyks, nors skaitys juos gal mažiau žmonių. Negali išnykti tai, kas gyvuoja tūkstantmečius.

Drugeliai

Tie drugeliai –
Kaip rudens lapai,
Ak, raudoni,
Geltoni, rudi.

Kaip drugeliai
Spalvotais jie tapo.
Kaip išmoko
Tie lapai skraidyt?

O skraidyti
Išmoko tie lapai,
Nuo šakų
Krisdami sūkuriais.

Vartaliujos,
Siūbavo, kol tapo
Mūsų pievų
Žirgeliais širmais.

Valdemaras Kukulas

Ekskursija į Lietuvą

Labiausiai mūsų moksleiviai laukia vasaros ir ekskursijų. Šiemet saulė nelepina savo šiluma, todėl džiaugiamės, kad Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos paramos dėka galėjome pradžiuginti savo mokinius ekskursija į Lietuvą.

Tilžės (Sovietų) 1-osios internatinės, Lenkvičių (Lunino) pagrindinės (mokytoja Aldona Bursteikienė) ir Kraupiškio (Uljanovo) vidurinės mokyklų lietuvių kalbos fakultatyvų mokiniai važiuo maršrutu Kraupiškis — Lenkvičiai — Ragainė — Tilžė — Tauragė — Šiauliai — Kryžių kalnas. Ši ekskursija kaip ir kitos skirta kalbos ir knygos metams.

Vadovė pasakojo apie šį Lietuvos regioną. Pirmasis didesnis miestas — Tauragė, po trejų metų šviesiantis savo 500-ąsias metines. Per Tauragę lietuviškos spaudos draudimo metais ejo knygnešų keliai iš Tilžės ir Ragainės į Šiaulius ir kitas Lietuvos vietas. Žinomi Tauragės krašto knygnešiai J. Mažeika, A. Pakutinskas, J. Pipiras, S. Sarapas. Jie gabenė iš Tilžės M.

Kraupiškio krašto lietuviškų mokyklų moksleiviai Kryžių kalne š.m. birželio 23 d.

kaip tūkstantis metų, drebeje įkūrė senienų muziejų, jame laikė istorinę ir archeologinę medžiagą, knygas. Tai pirmasis muziejus Lietuvoje. 1812 metais muziejui bus 200 metų.

Atvykome į Šiaulius, ketvirtąjį pagal dydį Lietuvos miestą. Apžvalginės ekskursijos metu susipažinome su miestu, jo istorine praeitimi. Tai miestas — feniksas, paki-

kur iškilusi 22 metų aukščio kolona su Šaulio skulptūra.

Pavaikšiojome šiauliečių mėgstamoje vietoje — peščių bulvare, Vilniaus gatvėje. Stojome poilsui prie Talšos ežero, matėme, kaip šiauliečiai sveikina vainikais pasidabinusius Jonus, nes tai buvo Joninių išvakarės.

Atvykome į Kryžių kalną, esantį 12 kilometrų nuo Šiau-

liu. Po metų buvo pastatyta Nukryžiuotojo skulptūra — Šventojo Tėvo dovana Lietuvai.

Mes atvežėme du lietuviško ažuolo kryžius nuo Kraupiškio krašto moksleivių. Apsilankėme Pranciškonų vienuolyne, kuris pastatytas prie Kryžių kalno. Klausėmės vienuolio pasakojimo apie Kryžių kalno ir vienuolyno istoriją. Kalnas moksleiviams padarė neišdildomą įspūdį.

Organizuodami šią ekskursiją, patyrėme daug sunkumų. Moksleivių tėvai gyvena neturtingai, todėl ne visi turi pinigų dokumentų paruošimui, vykstant į Lietuvą. Pabrango kelionės bilietai ir muziejus. Jei anksčiau kai kuriuose muziejuose buvo galima lankytis nemokamai, dabar už bilietą tenka mokėti po kelerius litus, o dailio kurso nuvertėjo. Labai vargina muitinės procedūros: pasienyje prastovėjome penkias valandas. Tą laiką galėjome skirti moksleivių supažindinimui su Lietuva.

Jei ne Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos parama, to-

Tilžės, Lenkvičių ir Kraupiškio moksleiviai š.m. birželio 23 d. turėjo progos apsilankyti Lietuvoje ir pamatyti daug idomybių, o tarp jų — lankėsi ir Tauragės „Santakos“ muziejuje.

Jankaus, J. Mikšo, O. Mauderodės, J. Šenkės spausdintose išspausdintas lietuviškas knygas, giesmynus, laikraščius ir platino juos Didžiojoje Lietuvoje. Tauragėje kalėjo žinomas knygnešys Jurgis Bielins.

Susipažinome su Taurage, jos istorija, apžiūrėjome „Santakos“ muziejaus eksponatus. Susitikome su Tauragės Moksleivių kūrybos centro vadovais ir moksleiviais. Šioje užmokyklinėje įstaigoje dirba trisdešimt mokytojų, veikia dvidešimt devyni įvairaus profilio būreliai, kuriuos lanko daugiau kaip tūkstantis moksleivių. Kraupiškio (Uljanovo) vidurinės mokyklos lietuvių kalbos fakultatyvo mokiniai bendrauja su Tauragės moksleivių kūrybos centru, todėl susitikimas buvo tikrai džiugus.

Aplankėme Bijotus, Dionizo Poškos tėvius, kur rašytojas gyvena, parašė poemą „Muzikas Žemaičių ir Lietuvos“. Ažuolo, kuriam buvo daugiau

Tilžės 1-osios internatinės, Lenkvičių pagrindinės ir Kraupiškio vid. mokyklos moksleiviai prie Šv. Petro ir Povilo bažnyčios Šiauliuose.

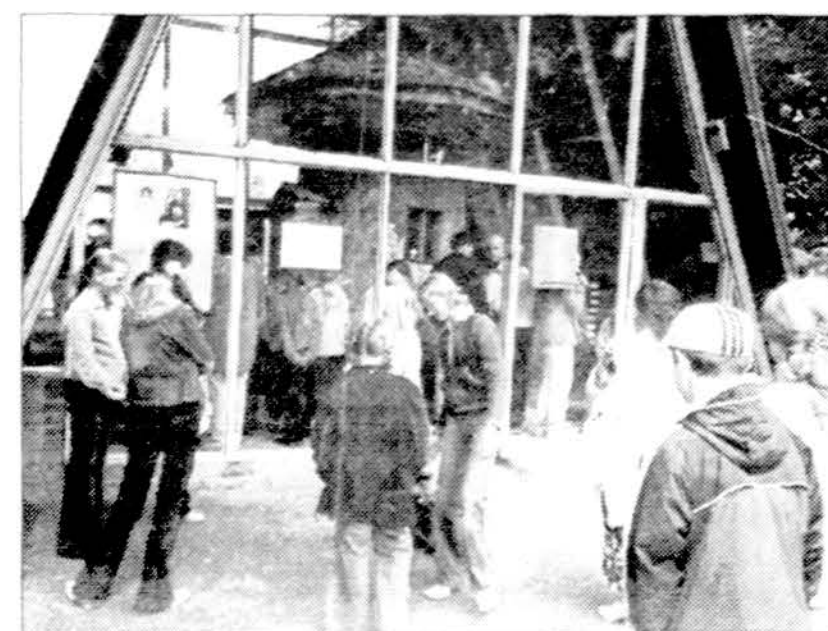
lės iš pelenų. Septynis kartus nukentėjo nuo maro, septynis kartus degė, pergyneno septynis karus, netekęs savo istorinio senamiesčio.

Pabuvojome Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, 750-ųjų Šiaulių miesto metinių proga įrengtoje Saulės laikrodžio aikštėje,

liu. Tai unikali vieta, vienintelis toks kalnas visame pasaulyje. Lietuvos žmonių kančios, vilties ir nenugalėto tikėjimo simbolis. Sovietinės valdžios metais norėta šį archeologinį paminklą sunaikinti, bet po kiekvieno griovimo vėl būdavo pastatyta naujų kryžių. 1993 m. Kryžių kalną aplankė popiežius Jonas Paulius II-asis. Iš čia jis laimino Lietuvą ir visą

kių ekskursijų negalėtume organizuoti. Ačiū Vilniui Trumpjonui, Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos nariams, visiems aukotojams už galimybę mūsų moksleiviams apsilankyti tėvų ir senelių žemėje.

Emilija Bukontienė
Kraupiškio (Uljanovo) vidurinės mokyklos lietuvių kalbos fakultatyvo mokytoja

Tilžės, Lenkvičių ir Kraupiškio moksleiviai prie Dionizo Poškos namų Bijotuose.

Tilžės, Lenkvičių, Kraupiškio mokyklų moksleiviai prie Kryžių kalno vienuolyno.

IŠ RAMAUS UŽUPIO — Į TRAKŲ CENTRĄ

Buvusioje senojoje Lietuvos sostinėje gali atsirasti J. Meko kino centras

Filmuotojas Jonas Mekas.

KESTUTIS PRANCKEVIČIUS

Neseniai Lietuvoje prabilta apie tai, kad JAV gyvenantis garsusis avangardinio meno kūrėjas Jonas Mekas netrukus gali pasirodyti Trakuose. Ne tik vietas, bet ir mūsų šalies gyventojams iš tiesų būtų didelė staigmena, jeigu vieną dieną tektų išvysti garsųjį menininką, žingsniuojantį buvusios senosios sostinės siaurutėmis gatvelėmis... Tačiau patikimi kultūros informaciniai šaltiniai tikina, jog tai gali tapti tikrove, nes pagaliau visiškai priartėta prie kone fantastinės idėjos įkurti Jono Meko kino centrą Trakuose įgyvendinimo.

Šią informaciją neseniai patvirtino ir Trakų rajono meras Tadeušas Uzdėl. Pasak jo, yra visiškai realu, kad žinomą menininką pamatytume ir Trakuose. Kino centro steigėjams beliko sudaryti nuomos sutartis su vietos savivaldybe, kuri tenkintų abi puses. Žinoma, dar reikėtų pateikti ir notarų patvirtintus dokumentus. Trakų rajono meras pripažino, jog jam asmeniškai labai patiko prieš metus pasiūlyta Kino centro įkūrimo idėja, kadangi tai būtų dar vienas stimulas paversti šį miestą aktyviu turizmo traukos centru ir žymiai pagyventi jo kultūrinį gyvenimą.

Dar prieš šešerius metus grupė šalies jaunųjų menininkų, sumaniusių įkurti J. Meko kino centrą, be Vilniuje esančio gražaus ir ramaus Užupio kampelio, nusizūrėjo ir Trakų miesto centre apleistą kino teatrą „Žuvėdra“. Nuo praėjusių metų pavasario jie pradėjo varžytis būtent pastarojo miesto savivaldybės valdininkų duris. Kino režisieriai Giedrius Guntorius ir Vytautas V. Landsbergis su dar keliais bendraminčiais ketino apleistame pastate įkurti kultūros židinį. Jame būtų demonstruojami avangardiniai JAV, Niujorke gyvenančio garsaus

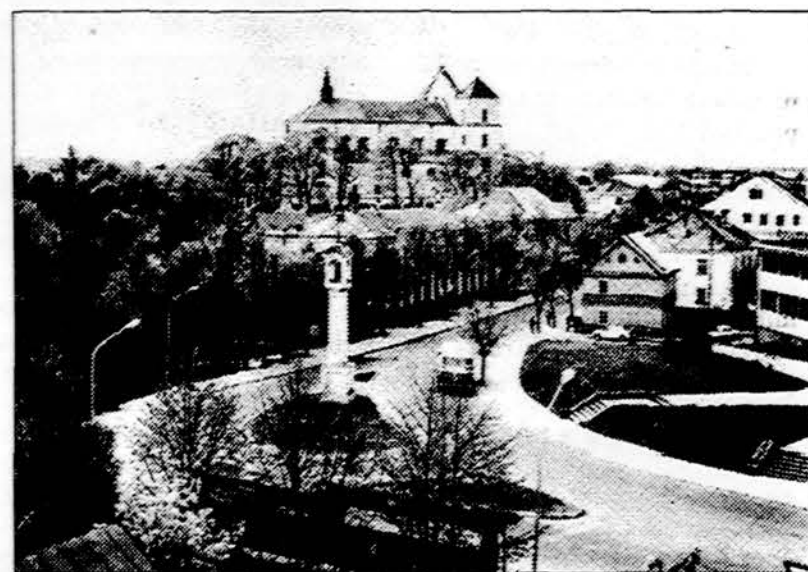
kinematografininko Jono Meko archyvų fondo „Anthology Film Archives“ filmai.

Abejonės ir lūkesčiai

Trakų rajono savivaldybės pareigūnai neprieštaravo menininkų užmojams įkurti J. Meko kultūros centrą apleistame kino teatre. Išsikūrus tokiam centrui, Trakų miestas ir visas jo regionas iš tiesų būtų dar didesnio kultūrinio ir turistinio patrauklumo. Tikimasi, kad čia vyktų kino, meno festivaliai, konferencijos, kiti turiningi renginiai.

Tačiau, kita vertus, tiek merui, tiek savivaldybės atsakingiems pareigūnams nebuvo priimtino Kino centro steigėjų nuomos nuostatos. Jose buvo keliami nelabai aiškūs reikalavimai. Minėto centro steigėjai nepateikė jokių su juo sudarytų sutarčių ar ketinimų protokolų dėl jų pasirinkto pastato rekonstrukcijos, o tikai bendrovių sąmatas ar sutikimus atlikti darbus už kone milijoną litų. Be to, savivaldybės atstovams nebuvo aišku, ar pagal šią sutartį už rekonstrukcijos darbus neteks sumokėti pačiai savivaldybei... Vietos valdininkai aiškiai yra susikirmę ir dėl to, kad Kino centro steigėjai nesirijo pritariti mero R. Uzdėl siūlymui išpirkti ir privatizuojamų objektų sąrašą įtrauktą kino teatrą „Žuvėdra“ arba leisti savivaldybei irgi tapti bendru centro steigėju.

Sprendžiant iš vietos gyventojų reakcijos, miesto centre stūksantis metų metus apleistas ir nenaudojamas kino teatras kelia nemažą visuomenės susirūpinimą. Jų manymu, jeigu

Trakai.

garsieji menininkams pavyktų įgyvendinti savo tikslą, vaiduokliu tapęs statinys būtų prikeltas naujam gyvenimui, be to jis virstų ne tik Trakų, bet ir visos mūsų šalies nauju meno bei kultūros traukos centru.

Išvyka į Išrutį

Senelių žygiuose užgundintas, dainose apdainuotas žirgas... Šių metų birželio 5 dieną grupė mokinių ir juos lydintys mokytojai, iš Sovietų (Tilžės) 8 vidurinės mokyklos, nusprendė nuvykti į Išrutį (dabar Černiachovską), šiame mieste įsikūrusį žirgyną ir ten esantį muziejų. Norėdami daugiau sužinoti apie žirgus, žirgų sportą. Visi buvome gerai nusiteikę.

Nuvažiavus mus pasitiko ekskursijos gidas. Pirmiausia buvome pakviesti pažiūrėti, kaip ir kur gyvena arkliai — arkliūnai. Čia buvo labai švaru, o į mus žvelgė protingos žirgų akys. Gidas mums papasakojo, kad čia veisiami ir laikomi kilmingų veislių žirgai, kurie dalyvauja Rusijoje ir tarptautinėse varžybose. Nemažai jų užima prizines vietas. Iš čia užaugintų žirgų yra įrašyti į pasaulio ge-

riausių žirgų dvidešimtuką.

Ne visus mums teko pamatyti žirgus, o jų pasirodą, yra per 270. Nemažai dalyvavo varžybose Rusijoje ir kitose užsienio valstybėse.

Ekskursijos gidas pasiūlė mums apžiūrėti hipodromą, kuriame vyksta žirgų jojimo varžybos. Tai buvo išpuodingo dydžio aikštė ir žiūrovų arena. Žolės danga užkloti aikštė buvo atvežta net iš Vokietijos. Manome, kad čia labai didelį dėmesį skiria žirgų sportui, jų priežiūrai.

Aplankėme ir šalia esantį muziejų, kuriame galėjome susipažinti su žirgyno įkūrimo istorija, surinkta daug daiktų, kuriuos anksčiau žmonės naudojo lauko darbams, dirbdami arkliais.

Labiausiai nudžiugome, kai gidas mums pasiūlė pajodinėti

žirgų, vardu „Horalas“. Dažnas pasijuto kaip tikras raitelis.

Mūsų kelionė tęsėsi toliau. Aplankėme dar ir „Isterburgo“ pilį. Ji pastatyta maždaug apie 14 amžių. Čia dabar rengiamas muziejus, kitos patalpos dar ruošiamos turistams.

Šioje pilyje prasidėjo Černiachovsko miesto šventė, kur vyksta teatralizuoti vaidinimai, riterių mūšiai. Čia pat galėjome įsigyti suvenyrų su pilies atvaizdais.

Pasigrožėję gamta, prisiminę istoriją, pilni išpučių pasukome namų link. Tai puiki išvyka, kurią prisiminsime ilgai.

Esame labai dėkingi Mažosios Lietuvos lietuvių draugijai Čikagoje ir jos vadovui V. Trumpjonui už puikią galimybę pakeliauti.

D. Chockevičienė
Sovietų (Tilžės) 8 vid. mokyklos lietuvių k. mokytoja

ŠAKYNOS MOKYKLOS JUBILIEJUS

Birželio 19 d. Šakynos pagrindinė mokykla (Šiaulių vyskupija) šventė 200 metų jubiliejų. Mokyklos iškilmės prasidėjo Šakynos šv. Mykolo Arkangelo bažnyčioje šv. Mišiomis, kurias aukėjo Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis. Ganytojas, sakysdamas pamokslą, daug dėmesio skyrė jaunios kartos auklėjimui, pasidžiaugė mokytojais, atveriančiais bažnyčios duris, ateinančiais prie amžinojo Mokytojo kojų pasisemti iš gyvojo vandenio šaltinio.

Po Mišių buvo šventinamas kryžių lietuviškai

parapinei mokyklai Šakynoje atminti. „Kad jis būtų žmonėms išganingas, stiprintų tikėjimą, lemtų gerų darbų sėkmę, gelbėtų sielas, teiktų pagūdą, priedangą ir būtų gynėjas nuo visų priešų antpuoliui“, — meldėsi vyskupas, šventindamas kryžių. Iš šventoriaus procesija patraukė mokyklos link. Prie paminklinės lentos — atverstos knygos keli žodžius tarė mokyklos direktorius Vytautas Arvasevičius. Iškilimėse taip pat dalyvavo Šakynos seniūnas Algimantas Rudis bei buvusi Šiaulių rajono savivaldybės atstovė, vicemerė Rima Baškienė.

BŽ

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

LONDONAS

Kalinamas buvęs Irako prezidentas Saddam Hussein laiką leidžia skaitydamas Koraną, rašydamas eilėraščius, sodininkaudamas ir valgydamas amerikietiškus sausinius ir bandeles, pirmadienį rašo britų laikraštis „The Guardian“. Irako žmogaus teisių ministras Bakh-tiar Amin sakė, kad S. Hussein sveikata iš esmės gera, tačiau jis gydomas dėl padidėjusio kraujo spaudimo ir chroniškos prostatos infekcijos. „Kaip ir kitų svarbių sulaikytųjų, Saddam diena prasideda socialiais pusryčiais. Jis taip pat du kartus per dieną gauna karšto maisto, kuris gali būti ryžiai arba bulvės su brokoliu ir su žuvimi, jautiena arba vištiena“, sakė ministras. „Desertui gali būti apelsinai, obuoliai, kriaušės arba slyvos, bet buvęs vadovas pamėgo amerikietiškus užkandžius, tokius kaip bandelės ir sausainiai“, pridūrė jis. Pasak B. Amin, S. Hussein „mankština savo vienuetėje, o vėliau sportavimui skirtą dienos laiką skiria nedideliam sodui kieme priežiūrai“. „Jis prižiūri kelis krūmus ir krūmelius ir netgi išdėlioja baltų akmenų ratą aplink nedidelę palmę“, sakė jis.

MASKVA

Maskvos teismas pirmadienį išdavė leidimą suimti vieną pagrindinių naftos milžinų „Jukos“ akcininkų Leonid Nevzlin, kuris įtariamas prisidėjęs prie žmogžudystės ir pasikėsinimų nužudyti. Tai dar vienas smūgis šiai Rusijos naftos milžinei. Kaip pirmadienį sakė teismo pareigūnai, antrasis pagal turimų akcijų kiekį akcininkas L. Nevzlin kaltinamas tuo, kad 2002 m. užsakė nužudyti sutuoktinius Gorin ir kad 10-ojo dešimtmečio pabaigoje jo

užsakymu buvo kėsintasi į „Jukos“ konkurentų ir bendrovei neįtikusių asmenų gyvybę. Tardytojai turi įrodymų, kad „Jukos“ saugumo tarnybos darbuotojas Aleksej Piciugin, kaltinamas organizavęs sutuoktinių Gorin nužudymą, taip pat dar keliais pasikėsimais nužudyti, veikė pagal tiesioginį L. Nevzlin nurodymą. L. Nevzlin šiuo metu gyvena už Rusijos ribų, kai kuriais duomenimis, Izraelyje.

* * *

Pirmadienio naktį Krasnodaro krašte eidamas 58 metus mirė invalidas Černobylio avarijos gelbėjimo darbų veteranas Piotr Budion, kuris buvo pašauktas bado streiką, protestuodamas prieš tai, kad jam nesuteikiama būstas. P. Budion pradėjo streiką liepos pradžioje savo moliu name Timoševsk rajono Medvedovskaja kaime, kur gyvena su savo žmona. Po savaitės jis pasijuto blogai ir buvo paguldytas į reanimacijos skyrių. Išėjęs iš ligoninės jis vėl tęsė bado streiką ir vėl pateko į reanimaciją. Išgelbėti jo jau nebepavyko. Į Krasnodarą P. Budion atvyko 1998 metais iš Kirgizijos. Jau ten jam buvo sutrikusi kraujo apytaka — tai yra tipiškausia „černobyliečių“ liga. Vyrai buvo amputuoti koją ir jis tapo invalidu, o po dvejų metų teko amputuoti ir antrą koją.

PRAHA

Naujuoju Čekijos premjeru pirmadienį oficialiai paskirtas socialdemokratų vadovas Stanislav Gross, kuris pakeis praėjusį mėnesį atsistatydinęs Vladimír Špidla ir dabar galės suformuoti naują centro kairiųjų vyriausybę. 34 metų S. Gross, tapo jauniausiu vyriausybės vadovu Europoje. Jis pasirinktas po kelias savaites trukusių politinių derybų. S. Gross derėjosi

su dviem kitomis partijomis — centro krikščionimis demokratais ir dešiniųjų Laisvės sąjunga. Tikimasi, kad vyriausybė jis suformuos iki rugpjūčio 1 dienos. Partijos yra nurodžiusios, kad tarp svarbių politikos sričių yra biudžetas, mokesčių įstatymo pakeitimai, būsto nuomos reguliavimo panaikinimas ir užsienio politika.

ARTIMIEJI RYTAI

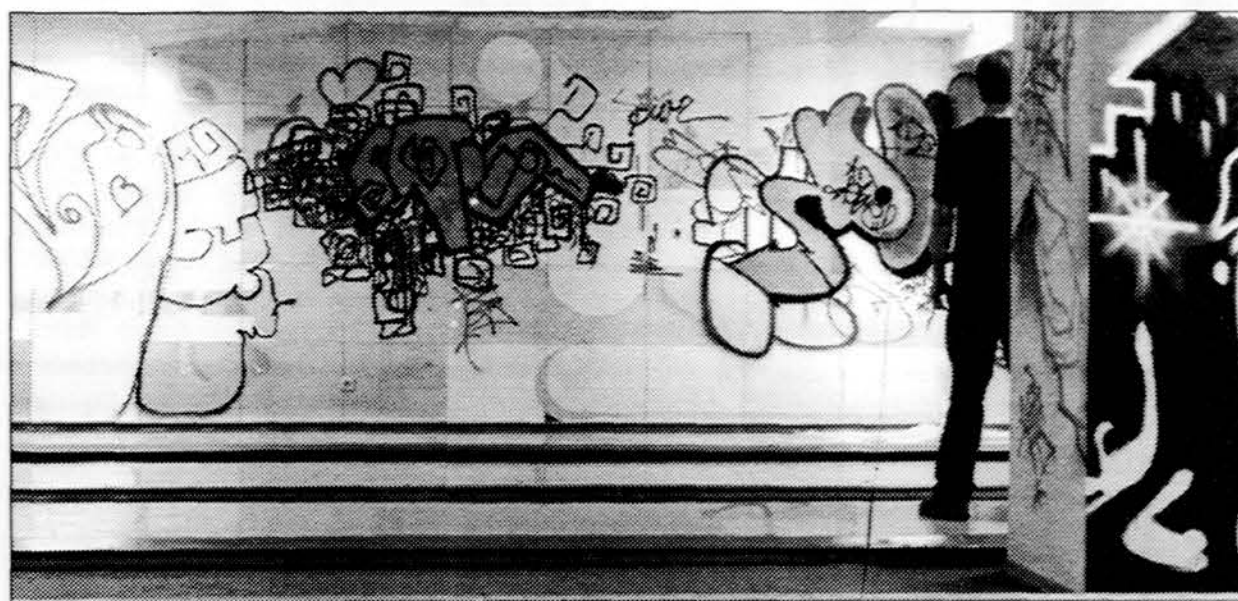
BEIRUT

Irakui stiprinant ryšius energetikos srityje su kitomis arabų valstybėmis, Baghdad gali atnaujinti naftos eksportą per Libaną naftotiekį, kuris nebuvo naudotas nuo 1980 metų. „Irakas yra pasirengęs atnaujinti naftos eksportą per Libaną, tačiau tam būtina derėtis ir pasiekti susitarimą su Sirija, nes naftotiekis kerta šios valstybės teritoriją“, po pirmadienio susitikimo su Irako ministru pirmininku Iyad Allawi pareiškė Libano ministras pirmininkas Rafiq Hariri. Sirijos vyriausybės dienraštis „Tishrin“ sekmadienį pranešė, jog vizito metu buvo pasirašytas susitarimas dėl mainų, pagal kurį mainais už Irako naftą Sirija tiesks Baghdad žibą, benzina ir suskystintą dujas.

BAGHDAD

Baghdad pirmadienį ginkluoti asmenys nužudė aukštąsias pareigas ejęs vidaus reikalų ministerijos pareigūną. Mussab al-Awadi kartu su dviem asmenimis sargybiniais buvo nužudytas netrukus po to, kai išvyko iš savo namų Irako sostinėje. M. al-Awadi buvo atsakingas už genčių reikalus. Gegužės mėnesį buvo dabar jau paleistos Irako valdanciosios tarybos vadovas Izzedin Salim, kai šalia jo automobilio sprogo kovotojų mirtininko vairuojamas automobilis.

NORI, KAD PRIRAŠINĖTŲ „GRAFFITI“

Graffiti komandos varžėsi tarpusavyje, dažydamos Vilniaus klubų sienas. Tomo Černišovo (Elta) nuotr.

ant sienų.

Siox sakė, kad lauke tenka dirbti greitai, o judrioje gatvėje — su kitu žmogumi, kuris saugo nuo policijos ir žiūri, kad neitų žmonės.

Pats tik kartą mokesį 200 Lt baudą už tai, kad išpurškė troleibusą, Siox sakė: „Kontroluoti reikėtų tik tuos, kurie

gadina graffiti vardą — nemoka piešti arba niokoja architektūros paminklus ir restauruotus pastatus“. Jo nuomone, jei pastatas gražus bei piešinių, tai nereikia jo gadinti ar mėgėjiškai „puošti“.

Vakare „Graviti“ klube jaunimas pristatė modernias vaizdo projekcijas, o konkurso „Graffiti

Vilniuje“ rengėjai paskelbė geriausius graffiti komandas. Pagrindinis „Cosmo bowling“ prizas — užsakymas išpurkšti klubo sieną — vienbalsiu komisijos sprendimu teko komandai MI — Jevgenijui Žuravliovui, Artūriui Likšo ir Artūriui Anucevičiui iš Vilniaus.

(Elta)

Šventasis sostas apie Europos Konstituciją

Birželio 19 d. Vatikano spaudos salės direktorius Joaquín Navarro Valls paskelbė oficialiai Šventojo Sosto nuostatą po to, kai Europos Sąjungos valstybių bei vyriausybės vadovai Briuselyje pritarė Europos Konstitucijos dokumentui. „Šventasis Sostas reiškia pasitenkinimą dėl šio naujo ir svarbaus tarpsnio Europos integracijos proceso, kurį visuomet rėmė Romos popiežius. Pasitenkinimą kelia taip pat tai, kad ir dokumentas buvo įtrauktas į svarbią priemonę, leidžianti išlaikyti religinių konfesijų statusą valstybės narėse ir įpareigoja Sąjungą išlaikyti atvirą, skaidrų ir reguliarią dialogą su jomis, pripažįstant jų tapatybę ir specifinį indėlį.“

Tačiau Šventasis Sostas reiškia savo nusivylimą dėl kai kurių šalių vyriausybės priešinimosi atvirai pripažinti krikščioniškąją Europos šaknis. Tai nepagarba istoriniams faktams ir drauge krikščioniškajai Europos tautų tapatybei.

Šventasis Sostas yra dėkingas toms vyriausybėms, kurios, suvokdamos praeitį ir istorinę naujosios Europos formavimosi perspektyvą, darbavosi siekdamos konkrečiai išreikšti jos pripažintą religinį paveldą.

Negalima pamiršti taip pat įvairių organizacijų intensyvaus angažavimosi siekiant, kad krikščioniškasis Europos paveldas būtų paminėtas šioje sutartyje, stimuliuojant politinių vadovų ir piliečių sąmonę, taip pat viešosios nuomonės formavimą tuo klausimu.

Bažnyčios žinios, 2004 m. Nr. 12

NEŽINIA IR BAIMĖ DĖL...

Atkelta iš 3 psl.

Idomu, ar kas nors iš mūsų labai norėtų tapti to „modernaus“ eksperimento, kurio rezultatus sužinotume sumokėję už tai savo pačių sveikata ar net gyvybę, objektais? — retoriškai klausė kunigas K. Kėvalas.

Pasak dvasininko, ragindama gerbti ir saugoti žmogaus gyvybę, Bažnyčia yra prieš bet kokius veiksmus ir eksperimentus, kurie galėtų pažeisti egzistencinį žmogaus integralumą, ar net jį prazudyti. Todėl jeigu iškiltų rimtų įtarimų, kad genetiškai modifikuoti produktai žaloja žmogaus sveikatą ir kenkia aplinkai, krikščioniškosios moralės požiūriu būtų smarkiai suabejota, ar juos galima platinti.

Aukos Lietuvos Dukterų draugijai mirusių atminimui

a.a. Bruno Vaice atm. \$10 aukojo Jadvyga Grina
a.a. Pijaus Venclovo atm. \$20 aukojo Angelė Vencloviene
a.a. Stasės Rupinskiene atm. \$50 aukojo jos seserys Stėfa Burokienė ir Gražina Vaicaitienė
a.a. Izabelės Laučienės atm. \$25 aukojo dr. Janina Jakševičienė

Nuoširdžiai dėkojame ir užjaučiame artimuosius.
Lietuvos Dukterų adresas: 2735 W. 71 St, Chicago, IL 60629, tel. 773-925-3211.

A + A SAULIUS MARIUS KATILIŠKIS

Staiga mirė 2004 m. liepos 22 d.

Nuliūdę liko: mama Zinaida Katiliškienė, teta Birutė Nagienė, teta Monika Rimkienė, teta Genovaitė Mickevičienė, pusseserė Dalia Šlenienė su vyru Liudu, pusseserė Aukšė Antanaitienė su dukterimis Guoda, Daina, Indrė, Gaile, Jūra ir jų šeimos, pusbrolis Gintaras Nagys su šeima ir pusbrolis Kęstutis Mikonis su žmona bei giminės Lietuvoje.

A.a. Saulius buvo pašarvotas sekmadienį, liepos 25 d. nuo 4 v. p.p. iki 8 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave., Lemont, IL (arti Derby Rd.). Laidotuvės įvyko pirmadienį, liepos 26 d. 9:30 val. r. Petkus Lemont laidojimo namuose, iš kur a.a. Saulius buvo palaidotas į Pal. Jurgio Matulio misijos bažnyčią, kur 10 val. r. buvo aukojamos šv. Mišios. Laidotuvės privačios.

Nuliūdusi mama

Laidot. direkt. Donald M. Petkus,
tel. 800-994-7600, www.petkusfuneralhomes.com

A + A RENIUI BERNOTUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame motiną PAULINĄ MIKŠTIENĘ, seserį ALDONĄ STERBĄ su šeima, brolių VYTĄ su šeima ir kitus gimus.

K. I. Adickai
K. B. Astrai
G. Cibienė
J. Gečas
J. I. Gudaičiai
J. Kirtiklis

J. J. Labanauskai
P. J. Leonikai
K. N. Mereckiai
O. Petrienė
V. Pleskienė
A. Stasiukavičienė
E. Vaskelienė

A + A ALGIMANTUI J. PUZINUI

mirus, kolegoms seseriai ALDONAI ir VYTAUTUI ČEPĖNAMS, jo šeimai ir giminėms liudėsio valandoje reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime, prisimindami jį kaip šaunų jaunuolį gimnazistą studentų tarpe Pinneberge.

Buvę Pabaltijo universiteto studentai

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Europarlamentaras: kyšininkavimo skandalas atskleidė... par-

Atkelta iš 1 psl.

kur yra tie pinigai ir taip toliau. Kamuo lybš ims vnyiotis, prasidės didžiulės visos partijos problemos“, sakė europarlamentaras.

Interviu A. Sakalas griežtai kritikavo, jo teigimu, neprofesionalų prokuratūros ir Specialių tyrimų tarnybos darbą (STT), ir mano, kad pokalbių įrašai buvo kelerius metus kaupiami, bet neanalizuojami iki šių metų.

Seimo narė susirūpino Kernavės pašonėje

Vilnius, liepos 26 d. (BNS) — Į UNESCO istorinio paveldo sąrašą įtraukto Kernavės kultūrinio rezervato kaimynystėje statomų savartynų susirūpino Trakų rajone išrinkta Seimo narė Dangutė Mikutienė.

Pirmadienį ji kreipėsi į prezidentą Valdą Adamkų bei Seimo pirmininką Artūrą Paulauską, prašydama kuo skubiau pradėti diskusijas dėl Vilniaus apskrities regioninio atliekų savartyno Kazokiškės statybos ir „rasti visiems priimtina sprendimą, nedarantį žalos Lietuvos įvaizdžiui nei dideliame pasaulyje, nei mažoje vietos bendruo-

menėje“.

Pasak pranešimo spaudai, kreipimėsi D. Mikutienė pažymi, jog Kernavės kultūrinio rezervato įtraukimas į UNESCO istorinio paveldo sąrašą tapo svarbiu įvykiu, suteikiančiu dar didesnę vertę šiam Lietuvos kraštui.

„Šis įvykis tapo viena iš priežasčių, dėl ko ir respublikinė žiniasklaida susidomėjo Kernavės kaimynystėje, Kazokiškės, planuojamu statyti Vilniaus apskrities komunalinių atliekų savartynu. Dvejus metus kunkuliuojantis Kazokiškių bendruomenės nepasitenkinimi-

prieš apkaltą. Tai turėjo padėti R. Paksui išsaugoti postą. Tačiau idėjos buvo atsisakyta nusprendus, kad balsavimo rezultatams Seime tai gali neturėti įtakos. R. Pakso kovotojų mirtininko vairuojamas automobilis.

„Vadinasi, ši džiūna iš butelio buvo rengiamasi paleisti i viešumą prieš Seimo rinkimus siekiant nuskandinti tradicines partijas, sudariusias apkaltos frontą“, sakė A. Sakalas.

Ji atkreipia dėmesį į tai, kad iki šiol sprendimuose dėl savartynų nusverdamo ekonominiai tikslai, o kultūriniai argumentai liko nuošaly, todėl parlamentare ragina dar kartą apsvaistyti savartyną Kazokiškės statybą, pažvelgiant į ją ne tik iš ekonominės naudos pusės.

„Kiekvienam absolventui, kuris kreipėsi į darbo biržą, paskiriamas konsultantas. Sudaromas įsidarbinimo planas. Užsiregistruojama interneto duomenų bazėje „Talento bankas“. Tai leidžia sulaukti patrauklių darbo pasiūlymų“, teigia V. Jankūnienė.

Birželį Vilniaus darbo biržoje užsiregistravo 174, liepą (iki 26 d.) — 450 darbo ieškančių asmenų. 2003 m. birželį Vilniaus darbo biržoje buvo užregistruota 180, per liepą — 906 darbo ieškančių absolventai.

Absolventai atakuoja darbo biržą

Vilnius, liepos 26 d. (ELTA) — Absolventai antras mėnuo atakuoja darbo biržą — žinovai tikina, jog užsiregistravę bedarbiai jaunuoliai ne tik įgauna socialines garantijas, bet ir išmoka ieškoti darbo, planuoti karjerą bei sulaukia patrauklių darbo pasiūlymų.

Lietuvos darbo biržos duomenimis, liepos 1 dieną biržoje buvo užregistruota 1,500 absolventų baigusiu aukštąsias, aukštesniasias bei profesines technikos mokyklas. Vien per birželį jų užsiregistravo tūks-

antis.

„Absolventai pradeda registruotis birželį, tačiau didžiausias jų srautas būna liepą ir rugpjūtį“, sakė Lietuvos darbo biržos vyriausioji žinovė Vilma Jankūnienė.

Iš perynkštės absolventų laidos dažniausiai darbo ieškojo vaikystės pedagogikos, teisės ir valdymo, viešojo administravimo, rusų filologijos, vadybos ir verslo organizavimo žinovai. Daugiausia jų buvo iš Pedagoginio, Kauno technologijos ir Vilniaus universitetų.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

LIEPOS 31 D., ŠEŠTADIENI, „Gintaro vasarvietėje“, 15860 Lakeshore Rd., Union Pier, MI, 5 v.v. – 10 v.v. (Mėgimo laikas) vyks Union Pier lietuvių draugijos gegužinė. Pietūs bus siūdomi nuo 5:30 v.v. iki išpardavimo. Atsiveskite draugus ir svečius maloniai pabendrauti. Veiks baras, loterija ir vaikų žaidimai.

ALRK MOTERŲ SĄJUNGOS 3-IOJI kuopa turės susirinkimą liepos 31 d., šeštadienį, 3 v.p.p., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos saleje. Bus aptariami svarbūs reikalai. Prašome visas nares dalyvauti.

RUGPJŪČIO 1 D., SEKMADIENI, Tėvų marijonų sodelyje vyks „Draugo“ gegužinė. 11 v.r. šv. Mišios, o po jų – pietūs ir įvairiausios linksmybės. Meninėje programoje koncertuos S. Jagminienės „Tėviškės“ kapela, šokiama grobų švabų ansamblis. Kaip ir kiekvienais metais – skanūs pietūs suaugusiems, o

ledai ir saldumynai – vaikams. Vyks loterija, kuriai vertinga prizą – 1 savaitės atostogas 2 asmenims „Neptūno“ vasarvietėje, paaugojo savininkai Liūdas ir Dalia Šleniai. Atvykite į gegužinę, lauksime visų!

DR. ROŽĖ ŠOMKAITĖ, DIDELE DALĮ savo darbų ir rūpesčių skirianti šalpos veiklai, dalyvaus 48-ojoje Lietuvių studijų savaitėje, kuri vyks Dainavoje rugpjūčio 22–29 d., ir kalbės tema: Sėkmės ir nesėkmės šaltiniai renkanti bei dalinant. Savaitės dalyvių registracija pas Joną Urboną, 1418 W. Elmwood Ave., Clawson, MI. Tel. 248-435-0209.

36-OJI MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ Dainavoje prasidės rugpjūčio 8 d. Tema – Lietuvos etnokultūra. Į stovyklą atvyksta žinoma dainininkė iš Lietuvos Veronika Povilionienė. Jei dar yra norinčių dalyvauti, skambinkite Laimai Apanavičienėi tel. 708-361-5545.

GATVĖS KREPŠINIO TURNYRAS „Žalgiris 2004“

Rugpjūčio 22 d., sekmadienį, šalia Pasaulio lietuvių centro, Lemonte, vyks tradicinis 3x3 gatvės krepšinio turnyras „Žalgiris – 2004“. Renginio organizatoriai – Čikagos lietuvių krepšinio klubas „Žalgiris“. Varžybos vyks šiose grupėse:

- Profesionalų (tai komandos, turinčios žaidėjų, žaidusių JAV studentų lygose, arba rungtyniausių profesionaliai);
- Mėgėjų;
- Veteranų (komandos sudarytos iš žaidėjų, vyresnių nei 30 metų amžiaus);
- Moterų;
- Mišrių (komandoje turi būti mažiausiai dvi

moters, iš kurių viena visada privalo būti aikštelėje).

Komandas gali sudaryti 3,4 arba 5 žaidėjai. Mokestis moterų komandoms – 80 dol., visoms kitoms – 100 dol. Registracija ir informacija telefonu 708-243-7547.

Lietuviai studentai Amerikoje

Ramunė Palubinskaitė atvyko iš Lietuvos 2001 m. Lietuvoje Ramunė studijavo Vilniaus pedagoginiame universitete, baigė anglų literatūrą. Dirbo socialiniame informaciniame centre.

2001 m. R. Palubinskaitė įstojo į Chicago State University studijuoti verslo vadybos, kurį baigusi šių metų gegužės mėn. įsigijo bakalauro laipsnį Informacinių sistemų vadybos srityje. Sveikiname Ramunę ir linkime jai sėkmės mokslo bei darbo pasiekimuose!

Pasveikinti Ramunės iš Lietuvos atvyko mama

Rūpinsiوسي būti tėvu ir bičiuliu

Taip kalbėjo vyskupas Jurgis Matulaitis savo ingresiniame pamoksle Vilniaus katedroje 1918 m. gruodžio 8 d. Sekmadienį, 2004 m. liepos 18 d. Nekaltai Pradėtosios M. Marijos (Putnamo) seselių rėmėjai šiemet vėl paminėjo šio vienuolyno įsteigėją, jau Palaimintojo Jurgio Matulaitio 77-ąsias mirties metines. Šią šventę šv. Mišiomis pradėjo Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje. Mišias aukėjo kun. Rimvydas Adomavičius.

Po Mišių visi rėmėjai ir svečiai rinkosi į parapijos salę, kur įvyko minėjimas. Kun. Adomavičius pravedė programą, pasidžiaugė, kad rėmėjai vis nepamiršta kasmet prisiminti šviesulį Pal. Matulaitį. Nors arkivyskupas Matulaitis yra palaimintasis, bet jo darbai liudija jo šventumą. Dievas yra šviesa, taip ir žmogus gali šviesinti rūpinamasis kitais žmonėmis. Toks buvo Pal. Matulaitis. Kun. Rimvydas Adomavičius pakvietė Palaimintojo gimnaitę Izabelę Stonienę uždegti tris žvakes prie gelėmis papuošto Matulaitio portreto.

Minėjimo šventę papuošė Rimantas ir Jūratė Grabliauskai, giedoję „Rūpintojėlio skundą“, kurio poezijos žodžiai išreiškia tamsią gamtos raudą, tik sugrįžus Rūpintojėliui, Marijos žemė pasiliks šventa.

Toliau kun. Adomavičius kalbėdamas pabrėžė, kad giesmės žodžiai sutampa su Palaimintojo gimtine, Marijampolės

žeme. Yra išleista ne viena knyga, kur išryškintas jo elgesys su žmonėmis. Pal. Jurgis nuo pat mažens užgūdino jo sunkus gyvenimas. Vaikas liko našlaičiu. Gimnazijoje susirgo kaulų džiūva. Darbštus, gabus, be galo taikus žmogus. Rūpinsi kitais, steigė vaikų prieglaudą, našlaitynus, leido studentus į mokyklą.

Aldona Ankienė paskaitė keletą eilėraščių, kurių eilės atskleidė Palaimintojo charakteristiką – kilnumą, meilę, kuri kaip upė išsiliejo ant Lietuvos. Palaimintas Jurgis tautai brangus, nes jis yra tarp angelų.

Kun. Adomavičius kalbėdamas tęsė tą mintį, kad Palaimintasis ne tik norėjo, kaip ta žvakė, sudegti ant altoriaus, bet ir kaip ta pašluostė, sušluoti visus vargus, visų ašaras – vaikų ir garbaus amžiaus žmonių. Nors jis yra Palaimintasis, bet lietuviui jį laiko šventuoju.

Intarpui vėl Rimantas ir Jūratė Grabliauskai pagiedojo giesmę apie Mariją dangaus karalienę, kuri yra papuošta dangaus angelų vainiku.

Rėmėjų pirmininkė Kazimiera Požarniukienė paskaitė laišką, gautą iš Šiaurės Amerikos provincijos vyresniosios seselės Bernadotos Matulaitės. Jame ji rašo: „Reiškiame Jums savo gilią padėką už Jūsų didelę ir išstvermingą paramą mūsų Vienuolijai ir mūsų darbams per tiek daug metų. Ne tik mums, Šiaurės Amerikos pro-

vincijos seserims, nuolat padeda, bet šiuo metu, kai taip reikalinga Lietuvoje savo apaštališką veiklą plečiančioms mūsų seserims, Jūs ir bendrai ir atskirai domitės bei kuo galite remiate kiekvieną jų žingsnį, jų statybą bei remontus, jų artimo meilės darbus. Už visa tai didelis ir nuostabus aciu. Gerasis ir gailingas Viešpats gausiai Jums teatlygina. Kartu su Jumis šv. Mišiose ir maldoje prisimename visus mirusius rėmėjus, ypač pastaruoju metu iškeliauvusius Amžinybėn. Tesidžiaugia nesibaigiančia ramybe Viešpaties artumoje“.

Rėmėjų sekretorė Valerija Čepaitienė išvardino 2003–2004 metais mirusius narius. Štai jie: Elena Burlevičienė, Birutė Jasaitienė, Birutė Leseviciūtė, Kostas Dockus, Ona Ruibienė, Sofija Plėnienė, Bronius Andriukaitis. Gavome ir naujų narių, štai jie: Marija Andriusienė, Aldona Brizgienė, Kazys Daulys, dr. Ona Garūnienė, Gediminas Kilius, Kazys Kilius, Ona Kazlauskienė, Vilija Marchertienė, Genė Pivoris, Anelė Šulaitienė, Aldona ir dr. Rimas Vaitkus.

Kun. Adomavičius sukalbėjo maldą už mirusius ir gyvuosius narius, prašydamas Dievą, kad jų daugėtų, o nemažėtų.

Minėjimo pabaigai R. ir J. Grabliauskai dar padainavo politinių kalinių mėgstamą dainą, kurioje išreiškiama meilė tėvynei Lietuvai, kurios kiekvienas medis kalba žmogaus balsu,

Rėmėjų pirmininkė Kazimiera Požarniukienė ir kun. Rimvydas Adomavičius Pal. Jurgio Matulaitio minėjime.

Jūratė ir Rimantas Grabliauskai atlieka muzikinę programą dalį minėjimo.

brangi tėvyne, taip visa širdimi visada tavimi didžiuojuos, nes tu man šventa.

Taip, draugiškoje nuotaikoje pagerbėme Palaimintąjį Jur-

gį Matulaitį, ir rėmėjai turėjo progos po minėjimo pabendrauti prie kavutės.

Saulė Jautokaite

Amerikos lietuvių Romos katalikų moterų sąjungai 90 metų

Dar prieš Pirmąjį pasaulinį karą lietuvių skaičius JAV valstijose buvo žymus. Lietuviai bėgo nuo caro vergijos. Bėgo taip pat nuo Vilniaus lenkų priepaudo. Taip rašo apie Moterų sąjungą, eilėmis sukurtam kūrinį, Jonas Kmitas:

*Žiaurusis lenkas čiaupia mūsų burną,
Jau Vilniaus nevalia nė priminti,
Besmaugdamas Vilniaus kraštą niurna
Kad mūsų tautą reikia išnaikinti.*

*Kai Lietuvą kankino rusų caras,
Išdrįsime čia laisvą žodį tarti,
Dabar gi Vilnių smaigia baltas aras,
Išdrįskim prabilti ir šį kart.*

Lietuviai vyrai tuoj suprato, kad reikia burtis į draugijas, pašalpinio pobūdžio, kad ligoje ar kitokioje nelaime, galėtų vieni kitiems padėti.

Laikui bėgant ir lietuvių skaičiui nuolat augant, kylant lietuvių apsišvietimui ir tautiniam susipratimui, nebeapsitenkinta vien pašalpinėmis draugijomis. Lietuviai pradėjo lankyti viešas sueigas, įgyti supratimą savo ir visuomenės reikalo. Tuo laikui moterys priklausydavo vyrų draugijoms ir organizacijoms, bet jos tenai buvo „tylinčių sluoksnių“.

Suburti visas lietuves moteris į vieną moterų organizaciją, kuri rūpintųsi ne vien pašalpa, medžiaginiais reikalais, bet ir kultūra, švietimu, kurioje jos galėtų pasireikšti visuomenės arenoje,

buvo „drąsi svajonė, vienos kitos toliau matančių moterų“.

Viena iš pirmųjų lietuvaikių, supratusi būtiną reikalą atskiros moterų organizacijos, buvo Agota Sutkaičiūtė, iš Pennsylvania, Pittsburgh, kuri žodžiu ir raštu pasidarbavo idėjos įgyvendinimui.

1913 metais trečiame L.R.K. Federacijos Amerikoje kongrese, įvykusiam birželio 25–26 dienomis Pittsburgh, Sutkaičiūtė iškėlė klausimą referatui, kuriame nurodė reikalą tokios organizacijos.

J. G. Miliauskas katalikų veikėjas parėmė entuziastų kalbą referate iškeltas mintis ir ragino visus, ypač dviasikiją, sumanytą paremti ir aiškinti kolonijose jo svarbą. Federacijos atstovams pripažinus moterų sąjungos reikalingumą buvo išrinkta komisija iš 3 žmonių: A. Sutkaičiūtė pirmininkė, J. G. Miliauskas ir kun. Vaišnoras padėjėjas.

Tuo laiku kitos dvi moterų idealistės, kurios kovojo už moterų teises ir lygybę, atjautė moters socialinę padėtį, tų laikų gyvenimo sąlygas ir diskriminaciją. Worcester susipažinę, kai Antanina Jakaitė 1912 m. atvažiavo iš Lietuvos pas savo brolių kun. Joną Jakaitį, Worcesterio kleboną, susitiko su Ursule Jokubauskaite, didele moterų sąjungos idėjos entuziaste. Galime sakyti, kad šios trys moterys ir buvo pagrindinės sumanytosios moterų sąjungos organizacijos, nors procese dalyvavo ir kitos, taip pat išmintingos ir narsios moterys.

Angela Leščinskienė

Dėmesio! „Draugo“ GEGUŽINĖ

2000 metų „Draugo“ gegužinėje.

Nuotr. Jono

DĖKOJAME dosniesiems aukotojams!

Kaip džiugu, kad į prašymą paaugti laimėkų loterijai, atsiliepė daugybė puikių žmonių. Jei taip ir toliau bus – turime tikrai gausią, linksimą ir laimingą loterijos lošimą, kuris vyks „Draugo“ gegužinės metu, rugpjūčio 1 d., Tėvų marijonų sodelyje, šalia „Draugo“ pastato, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL. „Draugo“ gegužinė laimėkų paaugojo:

Augustas ir Emilija Pretkeliai
Tadas Bukaveckas
Jonas Račas
Irena Polikaitienė
Genovaitė Romaškevičienė
Linus Kevličius
Antanas Sidaravičius
Kazimiera Andreikienė
Vitalijus ir Aldona Lekeckai
Pliopienė
Marty Vizgirdienė
Danutė Kvedaras
Sesėlės kazimierietės
Laima Krivickienė
Irena Kriaučiūnienė
Bronė ir Viktoras Motušiai

Eglė Narbutienė
Julius Karsas
Vida Vegelinė
Maria Narienė
Vytautas Juškevičius
Aldona Sobieskienė
Gaida Zarkis
P. ir A. Rasučiai
Jurgis ir Danutė Vidžiūnai
Eugenija Čiuras
Teresė Sakalauskienė

Danutė ir Vacys Jakovickai
Česlava Bačinskienė
Vytautas Aukštinaitis
Liucija Einikienė
Angela Katelytė-Lawler
Halina Dilienė
Antanas Kalanta
Jurgis Prapuolenis
Roma Kuprienė
Elena ir Kazys Majauskai
A. ir V. Laniauskai
Liūdas ir Dalia Šleniai

Tariame jiems visiems aciu!

SKELBIMAI

• **PIGIAUSIA — NE PATIKIMIAUSIA!** Kortelės dažnai nesuveikia. Paskutinės minutės nutrupa. O kaip su bendrovėmis, kurių centrinės net ne JAV ir siūlo „ypatingus įkainius“? Dažniausiai tai prastas internetinio tipo, o ne telefoninis ryšys. Protingas vartotojas renkasi amerikiečių firmą (įst. 1993 m.) LITCOM. Į Lietuvą iš namų ar mobilaus telefono TIK 11,9 ct., o JAV — 4,9 ct. Jokių mėnesinių mokesčių, jokių papildomų kodų. Išklotinę gaunate su savo vietine sąskaita. Registruokitės lietuviškai 708-386-0556. Taupykite šiandien su LITCOM! Dėmesio! Įkainis galioja tik naujiems klientams!